

Treball de fi de grau

Títol

"Innocents tolerants": Ideació, disseny, planificació i pre-producció d'un documental basat en un taller de teatre sobre la diversitat sexual

Autor/a

Aina Maria Binimelis Bennàsar i Marina Rodríguez Parpal

Tutor/a

Angel Custodio Gómez

Grau

Periodisme

Data

25/05/18

Full Resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau: "Innocents tolerants": Ideació, disseny, planificació i pre-producció d'un documental basat en un taller de teatre sobre la diversitat sexual.

Autor/a: Aina Maria Binimelis Bennàsar/ Marina Rodríguez Parpal

Tutor/a: Angel Custodio Gomez

Any: 2018

Titulació: Periodisme

Paraules clau (mínim 3)

Català: Documental, Televisió, Coproducció, Catalunya, Tolerància, Teatre, Homofòbia

Castellà: Documental, Televisión, Coproducción, Cataluña, Tolerancia, Teatro, Homofobia

Anglès: Documentary, Television, Co-production, Catalonia, Tolerance, Theater, Homophobia

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català: "Innocents tolerants" serà el recull de documents i recursos necessaris per la pre-producció, producció i post-producció d'un documental observacional sobre un taller de teatre que tracta les diferents orientacions sexuals des de les mirades d'un grup d'adolescents

Castellà: "Inocentes tolerantes" será el resultado del conjunto de documentos y recursos necesarios para la pre-producción, producción y post-producción de un documental observacional sobre un taller de teatro que trata las diferentes orientaciones sexuales des de las miradas de un grupo de adolescentes.

Anglès: "Innocents tolerants" will be the result of all the documents and resources necessary for the preproduction, production and postproduction of an observational documentary about a theater workshop approaching the different sexual orientations from the point of view of a teenagers group.

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1.	Introducció	3
2.	Primer bloc – Anàlisi dels referents	4
2.1.	Introducció	4
2.2.	Narrativa i format	4
2.2.1.	El gènere documental	4
2.2.2.	El documental entre la realitat i la ficció	5
2.2.3.	Tipus de documentals	6
2.2.4.	El documental observacional	7
2.3.	Temàtica i contingut	8
2.3.1.	Informe de situació sobre el col·lectiu LGTB Catalunya	9
2.3.2.	Context de la percepció dels infants sobre el col·lectiu LGTB	11
2.3.2.1.	Infants amb pares homosexuals	13
2.3.2.2.	Influències que reben els nens sobre el col·lectiu LGTB	13
2.3.3.	Els mitjans de comunicació i la informació sobre el col·lectiu	15
2.4.	Referents de forma i contingut	17
2.4.1.	Referents de format	17
2.4.2.	Referents de contingut	18
2.5.	Posicionament personal	20
3.	Segon bloc. Anàlisi de mercat	22
3.1.	Introducció	22
3.2.	Target i contingut	22
3.3.	Models d'explotació	23
3.4.	Model d'explotació del projecte	24
3.5.	Anàlisi de mercat del documental a Catalunya	25
3.6.	Programació de documentals a sales i altres possibilitats d'exhibició	31
3.7.	Fitxa resum	35
3.8.	Anàlisi DAFO	36
3.8.1.	Debilitats	36
3.8.2.	Fortaleses	37
3.8.3.	Amenaces	37
3.8.4.	Oportunitats	38
4.	Tercer bloc – Presentació formal del projecte	40
4.1.	El projecte documental. Presentació detallada	40
4.2.	Fitxa tècnica	41
4.3.	Elaboració del guió	42
4.3.1.	Storyline i sinopsis	42

4.3.2.	Tractament	43
4.3.2.1.	Estructura del documental	43
4.3.2.2.	Forma i criteris de realització	43
4.3.2.3.	Continguts.....	44
4.4.	Escaleta.....	45
4.5.	Personatges	47
4.6.	Localització	50
4.7.	Equipament	52
4.7.1.	Material humà	52
4.7.2.	Equip de direcció	52
4.7.3.	Material tècnic: imatge i so	52
4.7.4.	Material d'edició.....	53
4.8.	Estructura del taller	53
4.9.	Pla d'operacions	58
4.9.1.	Pla de pre-producció	58
4.9.2.	Pla de producció	61
4.9.3.	Pla de postproducció	65
4.10.	Pla de pressupost per el documental	68
4.11.	Pla de finançament.....	78
4.11.1.	Coproducció.....	78
4.11.2.	Altres ajuts i festivals.....	79
5.	Conclusions.....	82
6.	Bibliografia.....	83
6.1.	Lectures	83
6.2.	Consultes en línea.....	84
6.3.	Filmoteca	85
7.	Annexes	86

1. Introducció

El projecte *Innocents tolerants* que es presentarà al llarg del present treball representa tot el procés de preproducció i producció d'un documental que fa un tractament de la percepció de l'homosexualitat en un grup reduït d'adolescents. L'esquelet del documental serà el taller de teatre dut a terme per l'actriu Sela Conde a l'activitat de teatre extraescolar del grup Hocus Jove de Sant Joan Despí, que té com a objectiu el tractament de l'homosexualitat i l'homofòbia a través dels elements teatrals i la creació d'una obra d'improvisació sobre aquesta temàtica.

Aquest projecte és fruit del nostre interès personal en la temàtica. Hocus Jove és l'activitat de teatre extraescolar organitzada per Hocus Pocus, una companyia amateur de Sant Joan Despí de la que la Marina forma part des de fa set anys. Arran de conèixer el projecte que volia dur a terme la Sela, la dinamitzadora de l'activitat, les dues autores del present treball vam voler documentar el procés i el resultat de la proposta.

Per explicar el conjunt del projecte documental tractarem tres blocs estructurals:

En primer lloc, s'exposarà la base per a comprendre la forma que prendrà el documental i les raons que sustenten aquesta decisió. Per això, es definirà el documental com a gènere, posant l'accent en el tipus de documental observacional. Seran necessaris una sèrie de referents de contingut i forma per solidificar la creació, el posicionament i la direcció.

En segon lloc, caldrà entendre que un documental no té cap utilitat sense una posterior difusió. Per tant, serà necessari fer un anàlisi de mercat que mostri les possibilitats de difusió i la capacitat del documental per encabir-se en aquest mercat.

Després d'haver entès les bases en les que es regentarà el documental (tant tècniques com econòmiques), podrem definir l'estructura del taller i endinsar-nos en la preparació de la preproducció i la producció fins al finançament del projecte. Un cop fet això, el projecte estaria enllestit de manera que només caldria posar-lo en pràctica.

2. Primer bloc – Anàlisi dels referents

2.1. Introducció

En aquest apartat, es detallarà la classificació d'aquest projecte dins del gènere documental avaluant la seva condició de gènere i la consideració entre realitat i ficció. S'aprofundirà en els films que segueixen el mateix model que aquest projecte, així com en quines han estat les pel·lícules que han tractat la temàtica relacionada amb els infants, el teatre i l'homofòbia, temes claus en el documental que es presenta, que han servit com a referents per a la seva realització.

2.2. Narrativa i format

2.2.1. El gènere documental

El documental és un gènere audiovisual que permet representar la realitat de manera fidedigna, Bill Nichols ho defineix de la següent manera:

Dins de la mesura que un documental explica una història, la història es una representació plausible del que ha succeït més que una interpretació imaginativa del que podria haver succeït. Pot estar explicat des de la perspectiva del director en una forma i estil de la seva elecció, però respon a fets coneguts i esdeveniments reals. (Nichols, 2001: 8)

Per tant, el documental no és una còpia de la realitat, ja que passa per la interpretació del director. De fet, Grierson ho expressava com “el tractament creatiu de la realitat” (Grierson, 1933: 8), un axioma que s'ha convertit en el referent estàndard de la definició del gènere documental. En podem veure la seva influència en la definició de Sellés: “s'ha passat de la pretensió d'enregistrar la realitat tal qual és, a la situació que alguns dels documentals més actuals ens proposen: assumir la subjectivitat per arribar a comprendre la realitat social” (Sellés, 2007: 7). Al llarg de la seva trajectòria, el documental ha passat per diferents fases. Es considera que l'evolució de les formes de representació documental ha generat un discurs teòric sòlid, que s'enriqueix constantment (Sellés, 2007: 7). Actualment, el gènere documental no respon a un únic objectiu de mostrar una realitat, sinó que intervenen elements que poden, de certa manera, alterar-lo per a què pugui generar més impacte.

El gènere documental ha anat canviant al llarg de les diferents èpoques, és a dir, s'ha adaptat al règim i a les funcions socials de cada moment històric, així com afirma Eric Barnouw (Barnouw, 1996: 13).

L'origen del documental resideix en el cinema. El cinema es va crear amb aquesta funció: documentar el que estava passant a l'exterior. Tenim grans referències com els germans Lumière, els primers que van sortir al carrer per gravar seqüències de situacions quotidianes dels parisencs de l'època de finals del s. XIX. Eren *films* d'un sol minut de durada, que era el que durava cada rotlle. Aquestes

petites pel·lícules donarien pas a un tipus periodisme, que posteriorment es convertiria en el que coneixem ara com a documental. Totes elles eren una representació totalment fidedigna de la realitat.

Cinc anys després del primer documental, els rotlles van passar de durar d'un a dos minuts a durar de cinc a deu minuts. Però al 1907 els documentals van deixar de tenir la repercussió que tenien degut a l'entrada del cinema de ficció, que generava més interès pel públic degut a la novetat. Mentre molts autors de documentals realistes es quedaven fent els mateixos *films* que en el seu temps van tenir repercussió, els autors de cinema de ficció introduïen constants innovacions al seu gènere.

Així i tot, el documental va poder recuperar-se i tenir èxit a partir d'una altra modalitat: l'exploració i documentació de viatges. Els pares que abarquen aquesta tipologia són Robert. J. Flaherty i Dziga Vértov. Els dos van revolucionar el gènere combinant la filmació de la realitat amb el muntatge que havia inclòs el cinema de ficció.

El gran referent en el món del documental va ser el britànic John Grierson, que va ser anomenat per Bill Nichols com el creador del documental expositiu. Ell va ser el primer que va introduir la paraula "documental" per referir-se a un film on es volia representar la realitat amb la intenció de causar un impacte al públic. Ho va fer amb la producció "Moana" (1926), extret de la paraula francesa *documentaire*, que estava relacionada amb temàtica de viatges i exploracions, com era el cas de les pel·lícules de Flaherty. Per Flaherty "el documental es roda al mateix lloc on es vol produir, amb els individus del lloc. Així, quan el documentalista duu a terme la feina de selecció, la realitza sobre el material documental, seguint la fi de narrar la veritat de la forma més adequada i [...] infon a la realitat un sentit dramàtic, aquest sentit sorgeix de la mateixa naturalesa i no únicament del cervell d'un novel·lista" (Flaherty, 1939)

2.2.2. El documental entre la realitat i la ficció

Segons les definicions anteriors, podem concloure que el documental és un gènere audiovisual que navega entre la representació de la realitat que caracteritza el reportatge periodístic i la interpretació del director, més aviat propi del cinema de ficció.

En la ficció, la història és essencialment la interpretació del director, encara que es basi en fets reals. La divisió entre documental i ficció es troba en el grau en què la història fonamentalment correspon a situacions, esdeveniments i persones reals contra el grau en què és un producte de la invenció del director. A més, la ficció té la característica de simular mons possibles, representant la realitat de forma mimètica (sempre a través del prisma de l'autor) i instaurant la relació metafòrica entre els dos universos (Bruner, 1986: 45). L'autor d'una pel·lícula crea la trama de manera que creï un camí per l'espectador (Casetti: 1989: 35). La ficció no necessita assegurar la realitat de les seves imatges (poques vegades ho fa), però té l'obligació de mantenir el món creat dins les premisses de possibilitat

i plausibilitat: ha d'ordenar els elements imaginaris en proposicions fictícies i vertaderes. Morin defineix la narrativa del cinema de ficció de la següent manera:

(Amb el cinema) s'entra al regne d'allò imaginari en el moment en el qual les aspiracions, els desitjos i els seus negatius, els temors i horrors, capten i modelen la imatge amb l'objectiu d'ordenar, segons la seva lògica, els somnis, els mites, les religions, les creences, les literatures, o sigui, precisament, totes les ficcions. Mites i creences, somnis i ficcions, són els embrions de la visió màgica del món. (Morin, 1996: 96)

Tanmateix, la diferència del cinema de ficció i el documental segons les seves representacions formals és una línia difosa i difícil de definir. Documentals actuals com *Planet Earth* (BBC, 2006) utilitzen recursos narratius propis del gènere cinematogràfic: l'edició de les imatges per crear una falsa continuïtat, l'ús de la música asincrònica per crear una intenció a l'escena, creació d'històries (la narració sovint crea un relat sobre allò que els animals enregistrats "pensen"). Per tant, la diferència principal entre ambdós gèneres correspondria a la veracitat de les imatges i la narració. Tornant a la definició de Morin, el cinema de ficció parla d'una "visió màgica del món" i el documental dels fets succeïts.

Per tant, el documental és més fidel a la realitat que la ficció, però què el diferencia d'un reportatge periodístic? Cal aleshores ressaltar la voluntat artística del documental. Tant el reportatge com el documental, realitzen un treball creatiu en la selecció del seu material, en la realització, en l'elecció dels plans i al llarg de la producció, però el documental gaudeix de més llibertat per fer-ho. Les diferències més significatives es troben entre l'enfocament i la mirada i la manera que cada gènere té d'abordar una mateixa temàtica. El reportatge prioritza els elements informatius i la seva temàtica gira al voltant de l'actualitat (Cebrián, 1992: 151), mentre que el documental és independent dels criteris informatius de la proximitat i l'actualitat (perdura més en el temps).

2.2.3. Tipus de documentals

Quan el gènere documental estava ben fonamentat, Bill Nichols va fer una distinció de les diferents tipologies en les quals es dividia, tenint en compte de quina manera es contenen les coses i les característiques que les definien. Són la modalitat expositiva, observacional, participativa (interactiva), poètica, reflexiva i performativa.

Expositiu • Emfatitza el comentari verbal i l'argumentació lògica • Més pròxim al reportatge televisiu • Inclou material d'arxiu, entrevistes i veu en off • Objectiu didàctic • Edició en continuïtat	Observacional • Emfatitza en la vida quotidiana dels subjectes o espais observats • La càmera passa desapercebuda ("fly on the wall") • Els subjectes no interactuen amb els cineastes • No hi ha entrevistes ni veu en off • Llargs plans seqüència • So sincrònic	Participatiu • Emfatitza en la interacció del cineasta i el subjecte filmat a través de la conversa • El cineasta és un personatge més (intervé) • Entrevistes informals, converses • Càmera a l'espatlla i so sincrònic • Veu en off del cineasta
Poètic • Lligat a les avantguardes i l'experimentació de la forma • Sacrifica les convencions de l'edició en continuïtat • Convida a la reflexió • Veu en off no és convencional • La lliure expressió inspirada per la realitat té més pes que la voluntat de retrat d'aquesta realitat	Reflexiu • Emfatitza en els propis mecanismes de representació • Parla de com parlem del món • Implicació personal del cineasta • Toc assagístic	Performatiu • Emfatitza la implicació personal del cineasta • Voluntat més evocadora i afectiva • Toc autobiogràfic • Sobre la memòria (deixa la història a un costat)

Taula 1. Característiques dels tipus de documentals. Elaboració pròpia.

2.2.4. El documental observacional

Ens centrarem en el documental observacional que serà el que tractarem en el treball.

El documental observacional es caracteritza per la no intervenció del realitzador. Bill Nichols s'hi referia com una cessió del control per part del director. En aquest tipus de documental el muntatge potencia la transmissió de temporalitat a l'espectador, enlloc de crear un ritme propi com pot succeir en altres modes documentals. El realitzador no pretén intervenir i provocar els fets, sinó que es limita a enregistrar allò que succeeixi. Erik Barnouw, qui anomenava a aquest estil "cinema directe", afirmava que "el documentalista de cinema directe portava la càmera al lloc on hi havia una situació tensa i esperava amb il·lusió que esclatés una crisi; la versió de Rouch del *cinéma vérité* intentava precipitar-la. L'artista de cinema directe aspirava a la invisibilitat; l'artista de *cinéma vérité* de Rouch era sovint un participant obert." (Barnouw, 1993: 254)

Per tant, per a Banouw el realitzador ha d'estar distanciat de l'acció i no prendre cap partit. Com d'altres realitzadors han descrit, ha de fer de "fly on the wall" (mosca a la paret). Ressalta la importància de sentir enlloc d'escoltar, els personatges han de parlar i interactuar entre ells i el seu entorn, la càmera no ha de formar part de la narració, ni ha de ser un element directe present. La càmera només és testimoni dels fets i no part activa.

D'altres aspectes que caracteritzen el documental observacional són les presses llargues i el so sincronitzat. Cada tall o edició té com a objectiu mantenir la continuïtat espacial i temporal autèntiques, és a dir, el temps no ha de tenir una funció narrativa. Nichols parla de temps "mort" o "buit" per referir-se als moments on no succeeix cap acció que tingui importància narrativa però on s'apliquen els temps de la vida quotidiana (Nichols, 2001: 135). En aquest estil es descarten la veu en off, la música, els intertítols, les reconstruccions, les entrevistes i qualsevol element afegit pel realitzador.

2.3. Temàtica i contingut

Al voltant de la temàtica escollida, a nivell de contingut, en el documental tractarem el seguiment del projecte sobre l'homofòbia que duren a terme els adolescents del grup de teatre extraescolar Hocus Jove. En primer lloc, volem mostrar com els joves perceben l'homosexualitat. Seguidament, volem veure com integren el concepte tractat dins una producció teatral de creació pròpia i, finalment, al llarg del projecte demostrarem la capacitat del teatre per ser una eina de comunicació i educació i no només d'entreteniment.

A continuació, presentarem el marc teòric que ens ha ajudat a decidir-nos per un documental tractant la temàtica LGTB. La situació actual de Catalunya sobre el col·lectiu, sobre tot quan parlem d'adolescents, i les influències que reben tant en àmbit escolar, familiar o per mitjans de comunicació, és el que fa plantejar-nos si realment Espanya és un país on l'homosexualitat, bisexualitat o transsexualitat és acceptada de manera quasi total. Les dades presentades posteriorment ens van fer dubtar

sobre aquesta data, i per això vam decidir dur a terme un projecte documental observacional on es veiés un punt de vista o pensament real d'un conjunt de adolescents sobre el col·lectiu.

2.3.1. Informe de situació sobre el col·lectiu LGTB Catalunya

Abans de saber quina és la situació actual a Catalunya, és important enfocar-se en les normatives que beneficien al col·lectiu LGTB en quan a denúncia d'agressions relacionades amb orientació sexual.

Segons l'*Estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya* de l'Observatori Contra la Homofòbia (2016: 4)¹, és important analitzar el marc legal que trobem a Catalunya sobre la protecció del col·lectiu:

- **Llei 11/2014.** coneguda com Llei contra la LGTBI-fòbia, que garanteix els drets de les lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals per evitar qualsevol tipus d'agressió homòfoba, bifòbica o transfòbica. El Govern té la funció de coordinar les polítiques LGTBI dels diferents departaments de la Generalitat a través d'òrgans interns, amb la funció d'informar a les institucions de l'impacte d'aquesta llei, així com oferir un servei d'atenció integral a qualsevol víctima del col·lectiu que hagi estat discriminada per la seva orientació, identificació o expressió de gènere.

Aquesta llei, malgrat haver estat creada, gairebé no s'aplica, ja que no té una normativa suficientment regulada. La primera vegada que es va aplicar aquesta llei, que és la que més afavoreix al col·lectiu LGTB, va ser el 2015. Es va aplicar una multa de 300 euros per una agressió verbal a un empleat d'una residència de gent gran per la seva orientació sexual-afectiva. Encara que aquesta llei no s'ha pogut aplicar de manera total, durant el 2016 es va elaborar una normativa que va permetre aplicar diferents punts d'aquesta llei: es va aprovar un nou protocol de tècniques de reproducció humana assistida i la creació d'un nou model d'atenció a la salut cap a les persones transsexuals.

- **Drets sexuals i reproductius:** Ús dels drets humans en pro de la salut sexual i la salut reproductiva. Son una part indispensable dels drets humans des de la Conferència de la Dona a Pequín (1995).
- **Deure d'intervenció:** L'article 10 i 11 de la Llei 11/2014, explica al capítol 1 la importància que els professionals que treballen en àmbits sensibles denunciïn als mossos i forces de seguretat les mostres d'algun tipus de discriminació a causa d'una raó d'orientació sexual.

¹ Observatori Contra l'Homofòbia (2016): Estat de la LGTB-fòbia a Catalunya. En línia: http://www.talcomsom.org/wp-content/uploads/sites/10/2017/09/L%E2%80%99estat-de-la-LGTBI-fo%CC%80bia-a-Catalunya_2016_OCH.pdf. [consultat el 20/02/18]

- **Constitució Espanyola:** L'article 14 assegura el dret a "no ser discriminat", per tant és un dret fonamental. Sol referir-se a incidències dins àmbits laborals i penals
- **El Codi Penal del 1995** de l'Estat espanyol defineix com a circumstàncies agreujants "Cometre el delictes per motius racistes, antisemites o una altra classe de discriminació referent a la ideologia, religió o creences de la víctima, l'ètnia, raça o nació a la qual pertanyi, el seu sexe, orientació o identitat sexual, la malaltia que pateixi o la seva discapacitat". Estableix a l'article 22.4 un agreujant relatiu a la discriminació per motius d'orientació identitat sexual i al 510 tipifica l'exaltació homòfoba. En conseqüència, les denúncies per la via penal que es realitzen a Catalunya s'executen en virtut del que es disposa en el Codi Penal.

L'Observatori Contra l'Homofòbia (2016: 20), al 2016 van tenir un total de 84 incidències, van disminuir respecte les 113 del 2015, però tot i així continua sent una xifra molt elevada. Qui més va patir aquestes discriminacions eren els homes gais i bisexuals, on les agressions van ser més elevades que l'any passat (55,7% respecte el 46,4% que presentava l'any passat). Tot i ser el col·lectiu que més agressions ha patit, també és el que més ha baixat en nivells de representació de col·lectiu. També es presenten una gran part d'incidències de tipus generalista (19%), que fa referència a totes les persones LGTBI.

El tipus d'assetjament més comú és el d'agressions verbals i físiques, representant un 30,9% del total. En segon lloc, trobem l'assetjament escolar, més conegut com a *bullying* a les escoles i instituts, fomentades per discursos d'odi i exaltació cap al col·lectiu (13,1%). Finalment, a nivell institucional trobem un 11,9% del total d'incidències (OCH, 2016: 22).

El que sorprèn és l'enorme augment de l'assetjament escolar per discriminació cap a diferents orientacions sexuals. Va passar de un 4,4% al 2015 a un 13,1% al 2016, encara que les denúncies dintre d'aquest àmbit van disminuir respecte l'any anterior. En quan a nivell institucional, també va pujar el percentatge d'incidències, que no va aconseguir baixar del 10%.

Segons l'informe, qui reben més agressions de violència física són els homes gais i bisexuals, amb un total del 86,7%. Els sectors més vulnerables dins de l'àmbit escolar són els homes gais i bisexuals i els transsexuals per igual (36,4%). Les agressions LGTBI-fòbiques han anat en augment, fins i tot cap a dues persones intersexuals, que donen visibilitat a una nova realitat d'identificació sexual.

Si s'analitza el nivell d'incidències per territoris (a nivell autonòmic) (OCH, 2016: 25), Barcelona és on se'n presenta la major part (77,4%), encara que si relacionem aquestes amb el col·lectiu, on hi ha més agressions LGTBI-fòbiques és a Lleida (38,5%) molt seguit de Barcelona (32,7%). A Lleida i Tarragona han augmentat considerablement les agressions respecte l'any anterior; en canvi, a Barcelona i Girona ha estat el contrari. Barcelona és la ciutat que més incidències té comparat amb

la seva demografia. Lleida és on s'han registrat més situacions de discriminació tot i que té un consell municipal LGTB que lluita per la visibilitat i normalització del col·lectiu.

Encara que la Llei 11/2014 es va aplicar al 2016, les agressions es van mantenir, sobre tot les incidències relacionades amb agressions físiques o verbal. L'assetjament escolar va pujar molt respecte l'any anterior, i una de les causes principals també va ser per la invisibilitat dels col·legis davant aquestes causes. En molts casos que presenta l'Observatori, l'alumne que va ser víctima de *bullying* per la seva condició sexual, va haver de canviar-se d'institució al denunciar-ho i que els docents no actuessin.

Pel que fa a l'àmbit educatiu, s'han imposat algunes mesures pels infants trans com la decisió de canviar el nom sentit a la targeta sanitària, però en els casos presentats per l'Observatori, s'insisteix en realitzar mesures específiques, com tasques de formació i educació, inclusió de tot tipus de diversitats sexuals i promoció dels drets dels infants que formen part del col·lectiu. Encara que els trans tinguin aquesta visibilitat en l'àmbit sanitari, no el tenen en l'àmbit educatiu o institucional, on les incidències no paren i son freqüentment invisibilitzades.

Segons les entrevistes realitzades a l'estudi, molta gent que forma part del col·lectiu es sorprèn davant una agressió perquè creu que la societat està més normalitzada del que realment està. Per això, és necessari reclamar per unes institucions que tinguin en compte el problema i ofereixin una atenció i acompanyament, i facilitin la tramitació de les denúncies a les corresponents incidències que puguin tenir.

2.3.2. Context de la percepció dels infants sobre el col·lectiu LGTB

Segons el Col·lectiu de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals de Madrid (COGAM, 2015: 35)², de tots els alumnes gais, lesbianes o bisexual, només un 20% ho mostrava de manera pública, és a dir, un 80% decidia guardar-ho en secret per por a possibles represàlies. Aquests alumnes no es troben segurs dins l'àmbit escolar, és més, es troben exclosos, cosa que fa que augmenti el fracàs escolar i la motivació de l'alumne.

L'estudi (COGAM, 2015: 30) mostra que un 60% dels alumnes han estat alguna vegada presents d'insults homòfobs o discriminacions, i un 7% d'alumnes del col·lectiu LGTB afirma haver patit agressions físiques. Això és a causa d'una normalització d'aquest tipus de accions i una invisibilitat per part de centres educatius o altres influències que puguin rebre els nens. La LGTBI-fòbia encara

² Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid. *LGTB-fobia en las aulas (2015)*: En línia: [<https://cogameduca.files.wordpress.com/2016/03/1-lgbt-fobia-en-las-aulas-2015-informe-completo-web.pdf>] [consultat el 23/02/18]

és molt present a les aules: un 15% de l'alumnat no assumeix que els gais, lesbianes, transsexuals o bisexuals no haurien de tenir els mateixos drets que els heterosexuels. Aquesta part de l'alumnat sol ser el que duu a terme agressions homòfobes.

L'homofòbia fins i tot està interioritzada dins del nens i nenes que formen part del col·lectiu. Un 13% afirma que podrien arribar a estar "dins la norma" si s'ho proposen, és a dir, ser heterosexuels. L'autoestima i acceptació del nen/nena es veu truncada al voler formar part de dins el que està socialment acceptat. Per tant, veiem que un dels problemes principals dins de l'àmbit escolar és la falta d'informació.

Així i tot, l'acceptació per part de l'alumnat cap a persones del col·lectiu ha millorat respecte l'anterior estudi realitzat pel COGAM (2013)³. Un 39% d'alumnes pensa que les persones LGTBI son tractades de manera igual que els heterosexuels, respecte un 25% de l'any 2013. Aquestes dades son esperançadores ja que ens demostren que la situació va canviant cap a millor, encara que l'homofòbia no aconsegueix eradicar-se.

En quant a alumnes transsexuals, el 91% dels alumnes pensen que no ho son per elecció o que no és cap malaltia. Els que tenen un pensament més tancat sobre la patologia de la transsexualitat solen ser els assetjadors, que troben en un 33,72% que no és una cosa normal. Fins i tot, afirmen que assetjarien més a alumnes transsexuals en un altre centre escolar.

No son pocs els casos de suïcidi per part dels joves gais, lesbianes, bisexuals o transsexuals al veure que la seva orientació no és acceptada. Al 2017 podem trobar casos a Espanya com Alan, el transsexual de 17 anys que es va llevar la vida degut a la incomprensió social. Segons la Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals (FELGTB), més de la mitat d'alumnes del col·lectiu LGTB sofreixen assetjament escolar per la seva condició (FELGTB, 2012: 5)⁴. Molts d'aquests problemes són deguts a que els nens no troben suport dins l'àmbit institucional, i els centres educatius no donen la importància que realment té un problema com és la discriminació. A l'informe del FELGTB, *Acoso escolar homofóbico y riesgo de suicidio en adolescentes y jóvenes LGB* (2012) afirmava que un 43% dels gais, lesbianes i bisexuals havia plantejat suïcidar-se, un 35% ho havia planejat amb detall i un 17% ho havia intentat. Això demostra que la consciència social sobre aquest tipus de col·lectiu en nens en edat escolar no està totalment interioritzat.

³ Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid. *Homofobia en las aulas* (2013). En línea: [<https://www.cop-cv.org/db/docu/160511115453TiAcC5TrGLQP.pdf>] [consultat el 24/02/18]

⁴ Federación Estatal de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales (2012). *Acoso escolar homofóbico y riesgo de suicidio en adolescentes y jóvenes LGB*. En línea: [<http://www.felgtb.org/rs/1584/d112d6ad-54ec-438b-9358-4483f9e98868/91c/filename>] [consultat el 25/02/18]

Segons l'Observatori contra l'Homofòbia, el que és preocupant és que els casos d'homofòbia escolar es van doblar al 2016 respecte el 2015 (13.1% total d'incidències respecte el 4,4% de l'any anterior), la qual cosa demostra que no és un fet aïllat i és necessari donar solucions.

2.3.2.1. Infants amb pares homosexuals

Segons l'Associació de famílies LGTBI (FLG) els nens no tenen cap necessitat especial per el fet de tenir pares homosexuals (FLG, 2017: 48)⁵, però sí que es poden sentir diferents al veure que no hi ha famílies iguals que les seves, per això es recomana als pares formar part d'associacions socials o d'altres grups per trobar referents, així com una bona educació explicant les característiques de l'entorn social per a què el nen o la nena pugui parlar-ne sense por i amb total seguretat.

Quan els nens/es tenen dos pares o dues mares, no troben a faltar un tipus de figura "materna" o "paterna", depèn del cas, perquè s'acostumen a allò que tenen sempre que es cobreixin les seves necessitats. No troben a faltar allò que mai han tingut.

És important per els nens tenir altres referències de pares o mares homosexuals per poder apel·lar les crítiques de la millor manera possible. Si no hi ha aquestes referències, el nen pot sentir que és diferent i que li falta alguna cosa per ser com els altres.

L'escolarització és un procés molt important, i s'ha de fer en un centre de confiança on es comprenguin les diferents necessitats i situació del nen o la nena i que tinguin prou empatia amb ell/ella. Son moltíssims els casos d'escoles on just es parla de model heteronormatiu, sense tenir en compte les diferents opcions de famílies amb diverses orientacions sexuals.

Els fills de pares homosexuals tendeixen a tenir "una teoria de gènere molt més lliure i diversa" i no diferencien els diferents rols de "masculinitat" i "feminitat" imposats per la societat (FLG, 2017: 49).

2.3.2.2. Influències que reben els nens sobre el col·lectiu LGTB

Són moltes les diferents influències que poden rebre els nens i nenes sobre el col·lectiu LGTB, però normalment les reben de l'àmbit educatiu o de l'àmbit familiar, i serà a partir d'allò que aprenguin a l'escola o a les seves pròpies famílies les que faran que actuïn d'una determinada manera al sentir-se amb una orientació sexual diferent o al actuar davant una agressió de tipus LGTB-fòbica.

- Influències dins l'àmbit escolar

⁵ Associació de famílies LGTB (2017). *Guies de pares i mares LGTB*. En línia: [<http://www.familieslg.org/wp-content/uploads/2017/06/Guia-pares-i-mares-LGTBI-WEB.pdf>]. [consultat el 25/02/18]

Gracia Trujillo afirma que “l’escola és un espai de socialització clau, i és fonamental, conjuntament amb els mitjans de comunicació, a la construcció de les subjectivitats” (Trujillo, 2014: 3)⁶.

Les institucions escolars de cada vegada més es sumen a la visibilitat normalització de diferents tipus de orientacions sexuals, així i tot, es reconeix que estan en crisi, ja que actualment encara existeix un sistema educatiu majoritàriament centrat en un concepte heteronormatiu.

Des de sempre, les escoles han fonamentat el terme “heterosexualitat” com una norma imposada, sinònim d’allò què és normal i legítim; en canvi, es presenta la homosexualitat com l’oposat, fent que pareixi una condició diferent i que es surt dels estàndards imposats. Avui en dia, les escoles son una institució on encara costa acceptar obertament la diversitat sexual. D’aquesta manera, s’incita a l’alumnat no-heterosexual a “sortir de l’armari”, donant a entendre que tenen una vida paral·lela més enllà de allò normatiu.

L’heteronormativitat dins l’escola es reproduïx a partir de diferents pràctiques i discursos que defineixen diferents tipus de rols imposats per la societat. A partir dels 90, el col·lectiu LGTBI va reclamar per una major visibilitat de la seva condició dins del sistema educatiu. Es van aprovar dos lleis (per el Partit Socialista) dins de l’Estat Espanyol que afavorien aquesta petició:

1. LOGSE (Llei d’Ordenació General del Sistema Educatiu, 1/1990) que donava importància per primera vegada al tractament de les diverses orientacions sexuals dins l’aula.
2. Llei Orgànica d’Educació (2006) que incloïa l’assignatura d’educació per a la ciutadania i tractava els temes de diversitat afectiva-sexual amb els alumnes.

Així i tot, totes aquestes lleis varen ser suprimides per la llei LOMCE (Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa, 2013), llevant qualsevol possibilitat d’un sistema que adoptés la diversitat sexual a les aules. Per tant, veiem que no es tracta només de les classes o dels professors, si no que és el propi sistema polític el que li interessa una societat heteropatriarcal.

El sistema educatiu que no dona suficient visibilitat a la diversitat sexual i el fet de que s’invisibilitzin les agressions LGTB-fòbiques per part del professorat i la institució, fa que els alumnes del col·lectiu no es sentin segurs en l’àmbit escolar. Segons l’estudi de la COGAM, *LGTBI-fobia en las aulas 2015*, sols un 26% dels alumnes afirmen que el professorat actua de manera eficient davant una incidència homòfoba.

⁶ Gracia Trujillo (2014): *Pensar des de otro lugar, pensar lo impensable: hacia una pedagogía “queer”*. En línea: [<http://www.scielo.br/pdf/ep/v41nspe/1517-9702-ep-41-spe-1527.pdf>] . [consultat el 25/02/18]

Segons diversos docents d'universitats amb col·laboració amb el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, al document *Abrazar la diversidad: propuesta para una educación libre de acoso homofóbico y transfóbico*, "hi ha una tendència a no identificar el casos de violència amb origen d'homofòbia i transfòbia", ja sigui perquè no es consideren com a discriminació o bé perquè no es veu que és una agressió de tipus LGTBI-fòbica.

El mateix document proposa donar-li més importància i no invisibilitzar la diversitat sexual a partir de la col·laboració, difusió, modificació de documents administratius o incloure la diversitat sexual a campanyes o fulls.

- Influències dins l'àmbit familiar

Encara que es facin lleis per evitar la discriminació i afavorir l'acceptació de la diversitat sexual, molts són els nens que es veuen amb l'obligació de silenciar la seva orientació sexual per què creuen que no seran acceptats a casa seva. Segons el COGAM (2015: 36) un 14% dels alumnes homosexuals o transsexuals no contenen la seva orientació perquè creuen que no seran acceptats dins l'entorn familiar, i un 44% no estan segurs. Això són dades preocupants si tenim en compte que Espanya és considerat com uns dels països més "liberals" a l'hora d'acceptar el col·lectiu LGTB.

Segons el manual de la Confederación Española de Asociaciones de Padres y Madres de Alumnado (CEAPA, 2014: 7)⁷, "l'actitud de els pares i les mares adopten davant la diversitat afectiva-sexual serà una de les qüestions més rellevants de cara a aconseguir que els nens i nenes siguin feliços i es sentin a gust amb ells mateixos". A molts pares els costa assumir la nova realitat amb diferents diversitats sexuals, perquè han crescut dins societats catòliques on allò únicament acceptat i legítim era l'heterosexualitat.

2.3.3. Els mitjans de comunicació i la informació sobre el col·lectiu

Una de les majors influències que tenen els nens a l'hora d'acceptar o no el col·lectiu LGTB són els mitjans de comunicació. Durant anys, el col·lectiu ha demanat la seva visualització per poder formar part d'una societat fomentada en l'heteropatriarcat. Uns dels principals problemes que hi ha hagut i que encara hi ha en segons quins temes, és la falta de informació, que ha dut a crear prejudicis, injúries i discursos d'odi cap a persones amb orientació sexual diferent.

⁷ Confederación Española de Asociaciones de Padres y Madres del Alumnado (CEAPA) (2014). *Manual para el monitor o monitora: educar en la diversidad afectivo-sexual desde de la familia*. En línia: [\[https://www.ceapa.es/sites/default/files/uploads/ficheros/publicacion/manual_monitor_educar_en_la_diversidad_afectivo-sexual_1.pdf\]](https://www.ceapa.es/sites/default/files/uploads/ficheros/publicacion/manual_monitor_educar_en_la_diversidad_afectivo-sexual_1.pdf). [consultat 1-03-18]

La Federació Estatal de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals (FEGTB, 2017: 5)⁸ afirma que els mitjans de comunicació han estat una eina fonamental per a què el col·lectiu fos acceptat per la societat en la darrera dècada, i han ajudat a aclarir conceptes tant a allunyar-se de possibles prejudicis, però que “encara segueixen existint molts usos incorrectes, o inclús summament ofensius del tractament de persones LGTB, i molt específicament de persones *trans* en els mitjans”. Si ens referim a persones transsexuals, no hi ha una encara una manera correcte de donar-los visibilitat als mitjans. Sovint, relacionen aquesta condició amb patologies o condicions mèdiques que poden dur a la construcció de prejudicis i estereotips de la mateixa persona.

L'Article 18.1 de la Llei 7/2010 del 31 de març, *General de la Comunicación Audiovisual*⁹ cita textualment: “*Además de lo dispuesto en la Ley 34/1988, de 11 de noviembre, General de Publicidad, en relación con la publicidad ilícita, está prohibida toda comunicación comercial que vulnere la dignidad humana o fomente la discriminación por razón de sexo, raza u origen étnico, nacionalidad, religión o creencia, discapacidad, edad u orientación sexual*”. No només fa referència a la publicitat, sinó a tota la comunicació audiovisual en sí.

Segons el diagnòstic actual del periodisme, és difícil, degut a les constants reduccions de personal i la precarietat laboral, la especialització de professionals en matèries relacionades amb el col·lectiu LGTBI. Sovint, molts de periodistes han d'abarcàr notícies d'àmbits totalment diferents i això fa que no es contrastin les notícies o no es cuidi tan bé el tractament de les notícies. És el que s'anomena “immediatesa de la notícia”: és més important que les notícies vagin ràpid que estiguin ben contrastades amb informació de qualitat o que hi hagi una profunditat.

És important la veracitat de les notícies per poder donar una bona visibilitat a aquells col·lectius vulnerables com poden ser els gais, lesbianes, transsexuals o bisexuals.

La FEGTB (2017: 11) enumera els principals problemes que té la premsa en quan a comunicació d'informació relacionada amb el col·lectiu, i ofereix recomanacions per fer la informació més efectiva i veraç:

1. La invisibilitat del col·lectiu LGTB en general, sovint referint-se a “col·lectiu gay”, sense tenir en compte tota la diversitat d'orientacions sexuals.
2. La falsa imatge del col·lectiu liderada per una figura masculina i estereotipada

⁸ Federación Estatal de Gais, Lesbianas, Transexuales y Bisexuales (FELGTB) (2017). *Guía de buenas prácticas para el tratamiento de la diversidad sexual y de género en los medios de comunicación*. En línia: [\[http://www.felgtb.org/temas/laboral/documentacion/i/14208/359/guia-de-buenas-practicas-para-el-tratamiento-de-la-diversidad-sexual-y-de-genero-en-los-medios-de-comunicacion\]](http://www.felgtb.org/temas/laboral/documentacion/i/14208/359/guia-de-buenas-practicas-para-el-tratamiento-de-la-diversidad-sexual-y-de-genero-en-los-medios-de-comunicacion) [consultat 01-03-18]

⁹ En línia [\[https://www.boe.es/buscar/pdf/2010/BOE-A-2010-5292-consolidado.pdf\]](https://www.boe.es/buscar/pdf/2010/BOE-A-2010-5292-consolidado.pdf) [consultat el 01-03-18]

3. Reconèixer els homes i dones transsexuals en relació a la marginalitat i la prostitució, cosa que crea una imatge allunyada de la realitat, prejudicis o inclòs una possible criminalització d'aquesta part del col·lectiu
4. L'absència de persones LGTB en segons quins àmbits, com ara per exemple el futbol, fent que s'assumeixi que la legitimitat d'aquell col·lectiu està relacionat amb l'heterosexualitat (recordem que dins del món de l'esport, el col·lectiu LGTB sofreix molta discriminació i ridiculització)
5. L'estigmatització de moltes malalties de transmissió sexual com ara el Virus de la Immunodeficiència humana (VIH). Sovint, es relacionen aquest tipus de malalties amb el col·lectiu LGTB, fent que es vegin com una espècie de "perill" per a la societat.

Les principals recomanacions per tal de millorar la informació dins dels mitjans de comunicació nacionals són, segons la Federació: analitzar i tenir en compte el codi deontològic de cada una de les línies editorials del mitjà en qüestió, la visibilitat del col·lectiu en tots els àmbits socials i laborals, utilitzar un llenguatge més inclusiu, no tractar les famílies no-heterosexuals com una cosa diferent o il·legítim, respectar l'autodeterminació de les persones en quant a orientació sexual, i donar-li més importància a la violència i les agressions LGTBI-fòbiques, considerant-les no com un fet aïllat, sinó com una vulneració als drets humans.

2.4. Referents de forma i contingut

2.4.1. Referents de format

- ***Être et Avoir*** de Nicolas Philibert (2002)

Aquest documental mostra la petita classe d'una escola rural a França. El realitzador, a través del format observacional, ens permet ser testimonis dels mètodes d'ensenyament del professor sense fer-ne cap judici de valor ni intervenció de cap mena. És el documental de referència per al nostre projecte, ja que a més de ser el format en el que volem treballar, mostra una aula amb nens i és un gran exemple pel nostre contingut.

*Imatge 1: Fotograma de la pel·lícula Être et Avoir.
Captura de pantalla.*

- **Yatasto** d'Hermes Paralluelo (2012)

En aquest documental el realitzador ens trasllada a Villa Urquiza, un barri perifèric de Córdoba (Argentina) i ens permet observar les vides quotidianes dels seus habitants. És un referent per al nostre projecte, on, com Paralluelo, volem mostrar sense intervencions la quotidianitat de l'aula de teatre i les característiques pròpies de cada personatge, sense valorar-los ni decorar-los, tan sols deixant-los que es mostrin i expliquin la seva història.

Imatge 2: Fotograma de la pel·lícula Yatasto. Captura de pantalla.

- **En construcción** de José Luis Guerín (2001)

En aquest documental ens trobem en un barri popular de Barcelona, on comença la construcció d'un bloc de vivendes en un solar abandonat. L'autor ens endinsa en la vida quotidiana dels veïns del barri i ens convida a observar el canvi que es produeix tant en el paisatge com en els personatges.

Imatge 3: Fotograma de la pel·lícula En construcción. Captura de pantalla.

- **Mercado de futuros** de Mercedes Álvarez (2011)

A *Mercado de futuros* trobem un documental observacional amb elements d'altres estils. Si bé en aquest cas trobem una veu en off, aquesta serveix per donar inici però no per guiar la narració, cosa que es fa a través de l'observació dels participants del mercat financer.

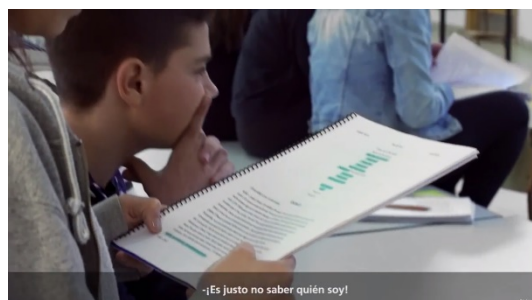
Imatge 4: Fotograma de la pel·lícula Mercado de futuros. Captura de pantalla.

2.4.2. Referents de contingut

Els referents audiovisuals que han sigut més rellevants a l'hora d'escollir aquest projecte documental són els següents:

- **¡A escena!** de Luis de la Corte (2017)

Aquest documental mostra tres històries diferents de tres grups de teatre formats en centres de secundària de tres ciutats diferents. Durant el documental, que fa el seguiment d'aquests tres grups durant un any i mig, els alumnes desenvolupen els seves capacitats creatives i artístiques, viuen experiències emocionals, superen processos personals i trenquen barreres socials. És un referent per al desenvolupament del projecte que volem enregistrar, on els alumnes usaran els recursos teatrals per expressar les seves idees i la seva visió de la realitat.

Imatge 5: Fotograma de la pel·lícula ¡A escena!
Captura de pantalla.

- **100 niños esperando un tren** de Ignacio Agüero (1988)

Aquest documental mostra les diferents sessions d'un taller de cinema en un poble aïllat de la regió metropolitana de Santiago de Xile. Durant la pel·lícula s'observa com el procés d'aprenentatge dels alumnes i el descobriment vers el món audiovisual. És un referent per al nostre projecte, ja que els alumnes aprendran a expressar-se a través de tècniques artístiques.

Imatge 6: Fotograma de la pel·lícula 100 niños esperando un tren. Captura de pantalla.

- **A film about kids and music** de Ramon Tort (2012)

L'orquestra Sant Andreu Jazz Band, dirigida per Joan Chamorro, reuneix nens d'entre 6 i 18 anys i viatja arreu del país amb la seva música jazz. En aquest documental es pot veure la relació entre el director/professor i els músics/alumnes. Similar al nostre projecte, els nens aprenen a expressar-se a través de tècniques artístiques i observem les dinàmiques d'aprenentatge.

Imatge 7: Fotograma de la pel·lícula A film about kids and music. Captura de pantalla.

- **Cobardes** de José Corbacho (2008)

En aquest cas es tracta d'una pel·lícula de ficció on es tracta el tema del bullying entre els adolescents. Aquesta pel·lícula és un referent pel nostre projecte, ja que una de les conseqüències de l'homofòbia és el bullying i aquest aspecte es comentarà en el documental.

Imatge 8: Fotograma de la pel·lícula Cobardes. Captura de pantalla.

- **Entre maestros** de Pablo Usón (2013)

En aquest documental veiem la dinàmica entre un professor i onze alumnes que han perdut la motivació pels estudis. El professor planteja dinàmiques d'aprenentatge originals i innovadores. El nostre projecte també pretén mostrar una manera diferent d'educar els adolescents.

Imatge 9: Fotograma de la pel·lícula Entre maestros. Captura de pantalla.

2.5. Posicionament personal

Per aquest projecte hem escollit fer un documental, ja que té un objectiu periodístic i informador, però permet abordar temes de llarga durada en el temps i de manera més creativa que el reportatge. Específicament, ens centrem en el documental observacional per tal d'aprofitar les seves característiques d'observació i de permetre a l'espectador sentir que està veient allò real, sense additius.

El documental que presentem és un documental observacional en el que actuem com a directores però no tenim intenció de participar en les accions que pretenem enregistrar. Si més, no, com afirmava Nichols, el documental observacional, encara que doni una falsa aparença de pèrdua del control, no deixa d'estar guiat pel realitzador, per la qual cosa nosaltres modelarem la pel·lícula resultant sense alterar els fets que s'hi mostren.

A partir del projecte de creació teatral del grup de teatre Hocus Jove, en el qual participen 9 adolescents d'entre 11 i 16 anys, es tractarà la percepció de l'homosexualitat i l'homofòbia, així com l'aprenentatge de tècniques teatrals com a forma d'expressió dels desitjos i les pors personals. Com a realitzadores volem donar importància a les protagonistes, a la seva manera de pensar i veure el món a l'inici del projecte i a l'evolució personal que realitzin al llarg del procés de creació.

Per no perdre el control del documental pretenem treballar paral·lelament amb la professora i autora del projecte, Sela Conde, i coordinar-nos per poder captar totes les perspectives possibles. Conde ha creat aquest projecte de 15 sessions (3 mesos) que s'inicia amb una descoberta de l'entorn social i de sí mateixos, amb exercicis teatrals on els alumnes hauran de confiar els uns en els altres i enfrontar-se als prejudicis de la societat, i avança amb una sèrie d'improvisacions on la paraula clau és homofòbia cap a una creació final que muntaran els propis alumnes a partir dels exercicis realitzats. Durant el projecte, la professora i dinamitzadora introduirà conceptes relacionats amb els temes i convidarà als alumnes a participar del debat i a mostrar la seva opinió al respecte. Pretenem fer el seguiment d'aquest projecte i veure les reaccions dels adolescents davant d'una temàtica tan polèmica com l'homofòbia.

Tenim present que aquest reduït grup de teatre en aquest projecte concret no és una mostra representativa de l'opinió dels adolescents sobre l'homosexualitat i l'homofòbia i aquest no és el nostre objectiu. Volem mostrar com aquests personatges aprenen tècniques teatrals i les usen per expressar-se i expressar el món.

3. Segon bloc. Anàlisi de mercat

3.1. Introducció

L'exploració primària del documental *Innocents tolerants* es dirigeix a la seva difusió per mitjà de la televisió a Catalunya. Per això, hem de saber quines són les nostres oportunitats de difusió dins del mercat audiovisual català, i com aquest funciona. S'analitzaran les diverses finestres on es podria exhibir el documental i d'aquesta manera, s'analitzarà quins són els festivals que s'adaptin més als interessos i al que pot aportar aquesta producció en sales de cinema i en altre tipus de projeccions, així com a través d'Internet. Per a elaborar aquest anàlisi, abans és necessari conèixer el públic o **target** al que es dirigirà el documental.

3.2. Target i contingut

Característiques de mercat del documental a produir			
Gènere	Documental	Durada	+50 min
Temàtica	El teatre com a manera de parlar d'homofòbia		
Àrea de producció	Catalunya		
Llengua	Català i castellà		
Públic a qui va dirigit	Adolescent	Target	+14
Possible ordre d'interès:	Adolescents a les escoles Joves en grups de teatre Docents en formació Formadors de teatre Cinèfils		

Taula 2. Taula descriptiva de les característiques de mercat. Elaboració pròpia.

Com pot observar-se a la taula, el nostre target es situa entre els adolescents a partir dels 14 anys. És al voltant d'aquesta edat en la que els joves comencen a plantejar-se la pròpia sexualitat i la dels altres i és un període de formació de personalitat i de recerca de l'afirmació social, per la qual cosa creiem que la visualització d'aquest documental a les aules pot provocar un debat posterior sobre l'homofòbia per tal de proporcionar una via per generar opinió pròpia.

Les adolescents que protagonitzaran el documental tractaran el tema amb llibertat, potser guiades esporàdicament per la formadora, per la qual cosa potser fan plantejaments erronis o estereotipats, per això creiem que la projecció ideal davant adolescents es donaria amb la presència d'una professora que pogués aclarir aquests detalls. Aquestes projeccions podrien donar-se també en sales de cinema, tan per a les escoles com es mencionava, com per un públic espontani.

Un altre espai educatiu on creiem que seria possible la difusió del documental és a les universitats d'educació, com una eina per proporcionar alternatives a l'educació convencional de tractar temes socials de forma natural per als infants.

Finalment, també és rellevant l'entorn del teatre, ja que mostra com aquest gènere d'entreteniment pot ser també pedagògic i formar mentalitats, plantejar problemàtiques socials sense perdre el seu objectiu de ser representat davant d'un públic variat. Així mateix, podria projectar-se el documental en qualsevol espai on es vulguin tractar temes socials.

3.3. Models d'explotació

Per dur a terme la producció del documental, és necessari comptar amb un model d'explotació que s'adeqüi a les necessitats i capacitats del producte. Per tant, exposem els diferents models d'explotació segons Federico Fernández i José Martínez a *La dirección de producción para cine y televisión* (1994).

Producció pròpia o producció interna	Coproducció
Aquests productes es duen a terme íntegrament amb els recursos humans, tècnics i pressupostaris de la pròpia empresa de televisió que els emetrà. Es finança amb els recursos de l'emissora i varien segons si es tracta d'una empresa pública o privada (fons públics, guanys per publicitat, cobrament de quotes de subscripció o patrocini de programes concrets). Habitual en programes informatius o esportius.	En aquest cas, la televisió que emetrà el producte estableix acords de coproducció amb altres televisions, productores de vídeos o cinematogràfiques. Els diferents membres de la coproducció es reparteixen els drets d'emissió en exclusiva pels seus respectius territoris d'influència i pacten els percentatges de beneficis segons les seves aportacions. Habitual en sèries d'alt pressupost o en produccions cinematogràfiques que s'emeten per capítols.
Produccions associades	Producció aliena

A diferència dels altres dos casos, en les produccions associades l'empresa de televisió no participa en el procés de producció del producte, sinó que encarrega la realització una empresa externa. La televisió és la propietària del producte resultant i en posseeix la titularitat jurídica. A més, la televisió acostuma a aportar una part dels mitjans (humans, tècnics i pressupostaris) i a pagar les despeses produïdes per l'empresa contractada; així com el material necessari (decorats, música, vestuari, atrezzo, platós, unitats mòbils...). Tot i que l'empresa productora exerceix la producció executiva, la televisió nomena un productor-delegat que defensa els seus interessos. L'empresa associada acostuma a aportar la direcció, l'equip de guionistes, la contractació dels artistes i altres aspectes productius. Aquest model és el més comú en els concursos televisius.	En aquest cas, una empresa aliena a l'empresa televisiva produeix els programes complets i després en ven el producte. La televisió senzillament paga els drets d'emissió per emetre aquests programes en la seva programació. L'acord també pot ser d'intercanvi, es cedeixen uns programes a canvi d'altres. Tot i que la compra del producte és més barata que fer-ne la producció, cal tenir en compte la despesa addicional en cas d'haver de fer doblatge.
---	---

Taula 3. Taula de les característiques dels tipus de produccions. Elaboració pròpia.

3.4. Model d'explotació del projecte

Després d'haver considerat els quatre models d'explotació possibles, segons Fernández i Martínez[1], considerem que el projecte documental a realitzar s'hauria de dur a terme com una coproducció. Una de les empreses televisives podria ser TV3 pel contingut didàctic que pot tenir el producte i l'ús de la llengua catalana, d'aquesta manera se situaria dins de la missió de servei públic de la cadena.

L'aprovació per poder fer coproduccions s'ha de sol·licitar mitjançant l'Institut Cinematográfico de Artes Audiovisuales (ICAA) o a l'òrgan autonòmic corresponent

abans de l'inici del rodatge de l'obra audiovisual que es produirà. La documentació a presentar, segons l'òrgan, és aquesta:

- Documento acreditativo de la cesión del autor o autores del guion o, en su caso, de la opción o cesión de la obra preexistente, y certificación acreditativa de la inscripción del guion en el Registro de la Propiedad Intelectual.
- Guión de la película cinematográfica u obra audiovisual y plan de rodaje.
- Presupuesto económico del proyecto, según modelo oficial, indicando las partidas y conceptos que corresponden a cada país participante en la coproducción.
- Relación nominal del personal creativo y resto de personal técnico, con expresión de su nacionalidad.
- Contrato de coproducción en el que se especificarán los pactos de las partes relativos a los diferentes extremos que se regulan en el [Real Decreto 1084/2015 BOE](#), de 4 de diciembre, por el que se desarrolla la Ley del Cine, con indicación precisa de la participación de cada coproductor, las aportaciones de personal creativo y resto de personal técnico, las transferencias dinerarias de cada coproductor y el reparto de mercados y beneficios. Cuando el contrato de coproducción esté redactado en lengua distinta al castellano, se presentará, además, una traducción del mismo a esta lengua.

A part de finançar el nostre producte a partir de col·laboracions amb altres cadenes o institucions públiques, també apostem per la inversió privada a partir de plataformes de *crowdfunding* com poden ser Verkami, que alhora de ser un model de finançament, també pot ser un model de difusió.

3.5. Anàlisi de mercat del documental a Catalunya

El documental sempre ha estat un gènere de forta penetració dins del món audiovisual, sobre tot dins les cadenes destinades a la programació cultural, ja sigui a nivell internacional tant limitat dins el territori català. Però actualment, pareix que aquest gènere està en declivi. Tono Folguera, productor de cine a Lastor Media, va indicar al DocsBarcelona 2017, que “A Catalunya, la indústria es troba en perill d’extinció. De cada vegada hi ha més productors de documental que migren cap a la ficció per poder sobreviure. És una situació insostenible”. A continuació, mirarem les possibilitats del documental dins dels mitjans estatals:

Segons dades de l’EGEDA (2015;78) el gènere més consumit a Espanya és el de ficció, i aquest és al que les televisions dediquen més temps. El consum de televisió diari per persona està prop de les quatre hores. Tot i així, si analitzem el tipus de canals amb més audiència al llarg dels anys, la institució EGEDA (2015;83) ens afirma que, a l’any 2014 eren *Telecinco* (14,5% de quota), *Antena 3* (13,6%) i *La 1* (10%), com veiem a la següent taula;

<i>Año</i>	<i>La 1</i>	<i>La 2</i>	<i>Antena 3</i>	<i>Cuatro</i>	<i>Telecinco</i>	<i>laSexta</i>
2006	18,2%	4,9%	19,4%	6,4%	21,3%	1,8%
2007	17,2%	4,6%	17,4%	7,7%	20,3%	4,0%
2008	16,9%	4,5%	16,0%	8,6%	18,1%	5,5%
2009	16,4%	3,8%	14,7%	8,3%	15,1%	6,8%
2010	16,0%	3,1%	11,7%	7,0%	14,9%	6,6%
2011	14,6%	2,6%	11,5%	6,1%	14,2%	5,2%
2012	12,2%	2,5%	12,5%	6,0%	13,9%	4,9%
2013	10,2%	2,4%	13,4%	6,0%	13,5%	6,0%
2014	10,0%	2,8%	13,6%	6,7%	14,5%	7,2%

Taula 4. *Evolució de les audiències des de les primeres emissions de La Sexta a la implementació del TDT (2006-2014).*
EGEDA (2015: 83)

Per tant, veiem que es consumeixen molt més canals generalistes amb una programació destinada a l'entreteniment i la informació, i no tant a programes culturals com poden ser els llargmetratges documentals.

A nivell autonòmic, segons dades de l'IDESCAT A Catalunya al 2015 es van fer 93 llargmetratges produïts i coproduïts per empreses catalanes. És la xifra més alta dels darrers 10 anys, només superada per les 96 produccions fetes al 2010. D'aquests 93, 42 van ser documentals, seguit de drames (25) i comèdies (11). Catalunya va fer més produccions aquell any que països líders en el sector com Holanda, Dinamarca o Suècia, i Espanya va ser el país amb més producció cinematogràfica després de França. El que varia el nombre de produccions són la quantitat de documentals. Així i tot, la producció de llargmetratges en el període al 2016 ha anat en declivi tant en gènere de ficció (42 films al 2016, respecte 51 l'any anterior), com en gènere documental (30 films a l'any 2016, respecte 41 l'any anterior).

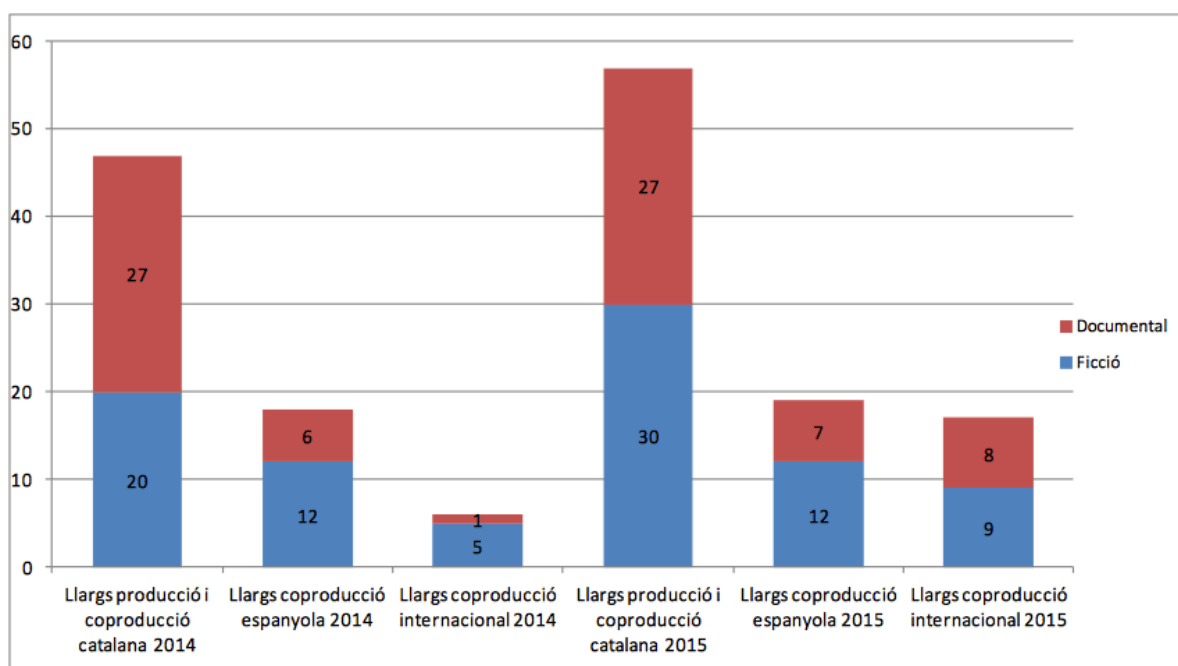
Segons l'informe de l'Observatori de la Producció Audiovisual (2017;2)La participació de la Televisió de Catalunya en les produccions va ser inferior a anys anteriors: a 2014; va participar a vuit dels setanta-un *films*. Al 2015, només a cinc de noranta-tres. Els documentals han anat augmentant des del 2012, encara que segueixen predominant els films de ficció. Així i tot, els documentals coproduïts entre 2014/2015 compten amb una participació catalana majoritària, encara que la producció espanyola sigui la productora principal. Les dues principals fonts de finançament que rep el sector audiovisual català són: L'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) i TV3. Aquestes fonts s'encarreguen d'aportar ajuts al conjunt de tota la cadena de valor: la producció, promoció, difusió i exhibició de continguts audiovisuals. A més, a nivell estatal hi ha altres entitats espanyoles que

participen al finançament com pot ser el *Instituto de Cinematografía y Artes Audiovisuales* (ICAA) i televisions estatals tant públiques com privades.

l'OPA (2017;3) Catalunya representa un 33% de les pel·lícules totals espanyoles al 2014, i puja lleugerament al 2015 (36%). Els documentals a l'any 2014 i 2015 van pujar considerablement, establint les seves variacions constants i representant un 45% dels llargmetratges totals produïts a Catalunya, mentre al 2012 representava sols un 20%. Això pot ser per el seu baix cost de producció, que ofereix una solució alternativa i rentable al món audiovisual en temps de crisi econòmica. Al 2014, el 57% de llargmetratges produïts a Catalunya eren documentals, xifra que va baixar l'any següent al 47%.

En quan a participació a aquest tipus de gènere, sols trobem que Televisió de Catalunya és la única productora que participa en la producció d'un total de quatre documentals a l'any[OPA(2017;10)]. Les úniques productores que van participar a més d'un llargmetratge d'aquest gènere van ser Bonita Films SL, Mediaproducción SL i Verne Films SL, al 2014; i Pere Portabella Ràfils i Versus Films SL, al 2015.

Les coproduccions segueixen tenint una importància dins de la producció de llargmetratges, encara que els darrers anys ha pujat considerablement la producció de films amb un sol productor que es fa càrrec de totes les despeses, sobre tot a nivell de documentals. Dels 39 llargmetratges produïts per una sola entitat al 2014, 23 eren documentals, representant un 59%. A continuació s'explica el nombre de coproduccions catalanes, espanyols i internacionals segons el gènere de ficció o documental:

Taula 5. Nombre de films catalans per tipus de producció i proporció de documentals i films de ficció en cada cas (2017).

Elaborada per l'OPA amb dades de l'Institut Català d'Empreses Culturals (ICEC).

De fet, les coproduccions han anat baixant considerablement des del punt de vista català. Normalment, les coproduccions s'utilitzen més en ficció per els seus elevats costos front els documentals. Així i tot, la TVC (Televisió de Catalunya) participa en més coproduccions de documentals, cosa que ha augmentat envers el 2012 (abans les coproduccions suposaven un 80% a nivell de ficció i actualment han baixat 15 punts).

En qüestions de finançament, segons dades de l'ICEC(2017;10), les ajudes al sector han anat pujant considerablement al llarg dels anys, fins arribar a un total de 17.976.691€ al 2016 on s'inverteix per intentar que el sector es recuperi. Les principals solucions que ofereix l'ICEC per millorar la situació del gènere documental a Catalunya és apostar per projectes coherents que segueixin uns objectius realistes i rentables que ajudin a difondre la diversitat cultural catalana; a més, reforçar estructures empresarials per que vagin cap a un sector més industrialitzat i, sobretot, contribuir a la diversitat cultural pròpia de cada productor.

A nivell autonòmic, les cadenes que emeten més programacions documentals a Catalunya són TV3 i Canal 33. La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals ofereix a la seva pàgina web un apartat destinats a emissions documentals, tant que ja s'hagin emeses com aquelles que han de fer la propera emissió. Aquests programes són *El documental*, *60 minuts* o *Sense ficció*. Segons dades de l'EGEDA [2012;353] va augmentar la emissió de documentals de 80 al 2008 a 545 a 2010, fent que l'audiència consumidora d'aquest gènere passés de baixa a mitjana. Canal 33 també és una cadena destinada a una programació més culturals. Conta amb programes únicament destinats a aquest gènere com poden ser *Grans documentals 33* i *Tria 33*, però s'emeten en franges horàries de poca audiència, com matinades i matins. Les altres cadenes autonòmiques com ara *8TV* ofereix una programació més limitada i destinada sobre tot a la informació. La cadena *Betevé* també emet cada dissabte a les 19:30h (recordem que no és horari de *prime-time*) el programa *Doc's*, que emet projectes documentals de treballadors universitaris i joves creadors de la ciutat.

Una altra proposta a nivell autonòmic és la Xarxa de Televisions Locals, (XTVL), una estructura impulsada per la Diputació de Barcelona per donar suport a les televisions locals i de cooperació amb mitjans audiovisuals, televisions de proximitat. Té l'objectiu de produir i coproduir continguts i emet continguts informatius, d'entreteniment i continguts culturals o divulgatius. Els continguts es seleccionen depenent dels continguts a nivell local, la programació de servei públic i la qualitat tècnica i escènica. Les cadenes que tinguin un pacte amb aquesta Xarxa, podran ampliar la seva graella de programació, donant la possibilitat de més divulgació.

A cadenes estatals, la presència del gènere documental en cadenes obertes és més bé pobre. A part de no estar molt adherida dins les programacions de les cadenes, és un dels gèneres menys consumit per als espanyols. Pel que fa a la televisió, els grups de comunicació privats de *Atresmedia* (Antena 3, La Sexta, Neox, Nova, Nitro, Xplora, La Sexta 3, Gol Televisión) i *Mediaset* (Telecinco, Cuatro, FDF, Boing, Divinity, Energy, BeMad TV) son les cadenes que més audiència tenen, amb

una quota d'audiència del 55,2% (28,7% a Mediaset i 26,5% Atresmedia) (Barlovento Comunicacion, 2017: 8). A les cadenes que destaquen dels grups de comunicació com *Telecinco* i *Antena 3*, sols dediquen un 1,3% i un 2,1% respectivament al gènere cultural (entenem que no només es tracte de documentals, que representaria un nombre encara més petit dins aquestes cadenes), en el que destaquen els gèneres de ficció, *infoshow*, informació i concursos.

Els documentals totals que es trobaven a les cadenes espanyoles representen un 6% del total de la franja *prime-time*, una tendència que ha anat en alça si es compara amb els anys 2008-2009, però que és igualment baixa si es té en compte que dels 121 programes totals que es fan a Espanya, sols 6 són de caràcter documental [Plana, Gina; Prado, Emili; 2014;7]. Es més, la distribució és igualment pobre, ja que el major nombre de programes de caràcter documental es concentren en les cadenes pública de *TVE*, però a part de que no s'emeten en horari de *prime-time*, solen ser associats a cadenes secundàries com *La 2*, que dedica un 59,8% de la seva graella al gènere cultural, i entre ells destaquen programes únicament centrats en el documental com poden ser *Documenta2* (emès en tres franges horàries diferents de matinades, matins i tardes), *Documaster* o *Documentos TV*. Aquests documentals es poden veure posteriorment *online* i a la carta a la pàgina oficial de RTVE. La gran avantatge és que aquest canal dóna molta importància als documentals, arribant a emetre'n un per dia com a mínim, però el fet que s'emeti a un canal no generalista, i que la televisió pública generalista prioritzi la informació i la ficció, fa que aquest gènere segueixi a l'ombra.

L'augment de consum de televisió també ve per el fer de contractació de paquets que inclouen canals e pagament o *streamings* conjuntament amb el servei televisiu. L'oferta de televisió de pagament registra la seva major data, ja que un 22,3% de llars compten amb aquest servei, normalment per què s'inclou a l'oferta de contractació de fibra òptica.

Al nostre país, la plataforma de pagament que més subscriptors té és Movistar+, amb més de dos milions de subscriptors, que ofereix una programació més destinada a l'àmbit esportiu. La contractació d'aquest servei va per paquets, i sol ser més car. Té una àmplia oferta de cinema, en la qual inclou títols documentals, però que també es contracten de manera independent per 10€/mes.

Allà on el documental té més presència és a cadenes de modalitat de videoclub *online* de pagament (*en streaming*), o de cadena tancada. Aquest tipus de plataformes han augmentant considerablement al llarg dels últims anys, sobretot la plataforma internacional Netflix, que al darrer informe de la Comissió Nacional del Mercat i la Competència (CNMC, 2017;2) registra 1.163.000 subscriptors, representant un 7,3% de les llars amb accés a Internet. Aquesta plataforma compta amb més de 100 mil subscriptors en 190 països diferents, dedicant subvencions de fins a 6 milions d'euros a produccions normalment del gènere de ficció. Així i tot, la seva graella de programació és molt variada i també dóna molta importància al gènere documental, afegint nou contingut cada setmana. De la mateixa manera, la plataforma internacional HBO, pren força a més de 414.000 llars

espanyoles, amb una oferta que també prioritza la ficció però que ofereix documentals que, de la mateixa manera que Netflix, s'actualitzen cada setmana.

Una de les altres cadenes de pagament és Filmin, que opera a Espanya i Portugal. També ha ampliat els seus serveis a Mèxic amb *Filminlatino*. Aquesta plataforma té menys subscriptors però aposta per la innovació i l'aposta arriscada a l'hora d'escollir la seva programació. Aquesta cadena sols ofereix 10.000 títols, dels quals 1.078 son documentals, és a dir, sols representa poc més d'un 10% del catàleg total, però aposta per projectes independents i emergents que no tenen tanta repercussió.

Si analitzem el panorama cinematogràfic estatal, segons EGEDA(2017;84) el panorama d'assistència dels espanyols a les sales de cinema és de 103,3 milions d'espectadors i un total de 684,5 milions d'euros recaptats a l'any 2016. És una dada que ha anat pujant considerablement a partir de l'any 2013 que va tenir el mínim d'espectadors (comparat amb els cinc anys anteriors) registrat amb 78,6 milions d'espectadors.

Les pel·lícules nacionals que més taquilla han fet durant l'any 2016 son més destinades al gènere de ficció, comèdia, drama i amor. Per tant, el gènere documental queda en segon pla dins el panorama cinematogràfic nacional.

Nº	Título	Origen	Espectadores	Ingresos (\$)
1	Un monstruo viene a verme	España	4.620.133	29.324.734
2	Palmeras en la nieve	España	1.899.845	13.554.968
3	Villaviciosa de al lado	España	1.389.432	9.948.022
4	Cuerpo de elite	España	1.102.339	7.239.184
5	Cien años de perdón	España, Argentina, Francia	1.073.974	7.390.460
6	Kiki, el amor se hace	España	1.062.007	6.858.893
7	Ocho apellidos catalanes	España	628.382	4.486.708
8	Zipi y Zape y la isla del capitán	España	455.897	2.725.798
9	El hombre de las mil caras	España	410.391	2.875.986
10	Ozzy	España, Canadá	386.407	2.221.615

Taula 6. EGEDA. Rànquing d'estrenes cinematogràfiques nacionals a Espanya (2016)¹⁰.

Així i tot, a nivell tant autonòmic com estatal, existeixen cinemes que aposten per les projeccions de productores independents, com ara per exemple els Cinemes Verdi o Renoir, i també destaquen altres establiments públic on es poden visualitzar pel·lícules de productors emergents com ara la Filmoteca de Catalunya.

¹⁰ EGEDA. Rànquing d'estrenes cinematogràfiques nacionals a Espanya (2016). En línia: [\[http://www.egeda.es/documentos/PanoramaAudiovisualIberoamericano2017/Panorama%20Audiovisual%20Iberoamericano%202017.pdf\]](http://www.egeda.es/documentos/PanoramaAudiovisualIberoamericano2017/Panorama%20Audiovisual%20Iberoamericano%202017.pdf). [consultat el 22/02/18]

3.6. Programació de documentals a sales i altres possibilitats d'exhibició

Avui en dia, amb la introducció de les noves tecnologies al món audiovisual, és difícil posar límits a les possibilitats d'exhibició de curtmetratges o llargmetratges.

Encara que, com s'ha vist, el gènere documental no és el que té més èxit a la televisió, aquesta podria ser una via a l'hora de donar el nostre projecte a conèixer, encara que suposaria una inversió molt costosa i poc viable.

Un altre escenari on es podria visionar el nostre documental podria ser a les escoles i instituts, per el target que té i perquè seria una eina conscienciadora per poder evitar qualsevol situació de *bullying* que es pugui trobar dins un centre educatiu. Es faria mitjançant el contacte directe amb les diferents entitats per poder dur a terme la projecció i una conferència explicativa als alumnes.

Però l'eina més fàcil on difondre el llargmetratge i la menys costosa seria Internet, ja que és un portal de accés il·limitat, amb una llarga possibilitat de plataformes que ens permetrien donar a conèixer el nostre treball. Els diferents dispositius amb connexió a Internet, ja sigui ordinadors, *tablets* o telèfons mòbils permetrien el visionat de llargmetratges, encara que el gènere més consumit a Internet sigui el de ficció.

Una gran forma d'exhibició de treballs de creació pròpia són els Festivals, on el documental si que té una gran força. A continuació s'enumeraran diferents festivals a Catalunya i Espanya on es podria dur a terme la projecció del nostre documental.

A Catalunya:

- **Docs Barcelona:** És el Festival únicament dedicat a documental més important de Catalunya. Es celebra del 16 al 27 de maig d'aquest any 2018. Aquest esdeveniment té com a objectiu donar a conèixer i fomentar el gènere documental cap al públic i també cap al sector industrial. A més, té conveni amb Colòmbia (DocsBarcelona + Medellín) i Xile (SurDocs Barcelona), pretenen que sigui la via per l'entrada del documental d'Amèrica Llatina a Europa. Ofereix, a més de projeccions, tallers, *masterclass* i programes de formació. Alguns dels premis que s'atorguen dins d'aquesta categoria són:
 - *Premi DocsBarcelona TV3 al Millor Documental*, amb un guardó del festival i un premi econòmic de 5.000€
 - *Premi Nou Talent*: premia amb un guardó a la millor pel·lícula dels directors debutant de la Secció Oficial Panorama.
 - *Premi Latitud DocsBarcelona*: atorga una dotació econòmica de 5.000 € a la millor pel·lícula de la secció de Latitud Docs Barcelona per a realitzar treballs de post-producció.
- **Barcelona Visual Sound:** Aquest festival, que es va celebrar el passat 16 de març (clausura i entrega de premis), té com a objectiu fomentar projectes de gent jove artista i creadora dins

del sector audiovisual. Té varies categories, amb les quals destaquen el documental, ficció i videoclip. El propòsit és fomentar la diversitat cultural a partir de varies disciplines audiovisuals, al mateix temps que es dona suport als productors joves emergents. Alguns dels premis que ofereixen són:

- *Premi Especial Max 20*: Aquest premi és limitat als directors o realitzadors nascuts a partir del 1997. Es selecciona la millor obra i es premia amb una dotació econòmica de 1300€. Aquest premi es pot complementar amb altres de la competició.
- *Premi del Jurat*: El jurat elegix la millor obra d'entre les diferents disciplines de documental, ficció, videoclip o concurs 2 minuts al dia, amb una aportació econòmica de 1300 euros.
- *Premi del públic*: És el públic que elegix la millor obra, d'entre les mateixes disciplines anomenades anteriorment. El guanyador serà guardonat amb 450 euros.

A nivell estatal:

- **MiradasDoc (Festival y Mercado Internacional de Cine Documental)**: Aquest festival, celebrat a Tenerife del 26 de gener al 3 de febrer de 2018. Dona cabuda al cinema de realitat enfocada en temes de protesta social, països en vies de desenvolupament, o problemes del primer món. Es divideix en tres eixos principals: el festival, el mercat i la formació. Alguns dels premis que s'entreguen són:
 - *Premi Desenvolupament*: Es premia a un projecte amb 3.500€ per col·laborar a la seva preproducció
 - *Premi IFIC per a la assessoria d'un projecte*: L'Institut seleccionarà un projecte per ajudar-lo en temes de consultoria del guió, memòria creativa, producció executiva i recerca de finançament.
 - *Premi "Tree Line Distribution" d'Assessorament en Distribució y Festivals*. Aquest premi s'atorga a documentals que estan o bé en fase de desenvolupament o aquells que ja estan finalitzats. Ofereix un servei de consells sobre quin festival és més adequat segons l'estil del documental, i estratègies de millora de distribució.
- **Festival Punto de Vista (Festival Internacional de Cinema Documental a Navarra)**: La passada edició es va celebrar del 5 al 10 de març i aposta per el cinema de realitat i l'expressió independent. El Festival dona cabuda a documentals amb propostes innovadores i arriscades, i pretén ser un punt de trobada per a aportar coneixements sobre la innovació i superació. Alguns dels premis que atorga el Festival són:

- *Gran Premi "Punto de Vista"*: El jurat escull quina és la millor pel·lícula de la Secció oficial, independentment de la seva nacionalitat o duració. El premi és una dotació econòmica de 10.000 euros.
- *Premi Jean Vigo*: Es dota al millor director de la Secció Oficial que millor hagi respectat els valors ètics del treball de Jean Vigo. El premi és de 5.000 euros
- *Premi especial del públic*: El públic elegeix quina és la millor pel·lícula de la Secció oficial, i aquesta és premiada amb 1650 euros.
- **Festival Documenta Madrid** es celebra del 3 al 13 de maig. És un festival internacional de cine documental que pretén ser un lloc de trobada entre creadors professionals i públic, on es reparteixen més de 50.000 euros en premis per tal de fomentar el gènere documental en totes les seves expressions. Els premis que atorga són els següents:
 - *Premi del Jurat*: proporcionat a aquells llargmetratges de producció o coproducció espanyola, premiat amb 10.000 euros més un trofeu.
 - *Menció Especial del Jurat dotada d'un diploma*
 - *Premi Cineteca Madrid del Públic al millor llargmetratge*: El documental seleccionat serà premiat amb 5.000 euros i la seva futura estrena a Cineteca.

A nivell europeu:

- **Docs Lisboa**: És un festival europeu de cinema celebrat a Lisboa, que aquest any tindrà lloc del 18 al 18 d'octubre. Té com a concepte mostrar el cinema com una forma de lliure expressió. Tots els realitzadors de cinema internacional podran gaudir d'ajudes en finançament del *Lisbon Docs-Fórum Internacional de Financiamento e Co-produção*. Els premis que ofereixen, entre altres, són:
 - *Premi Internacional per a millor pel·lícula*
 - *Premi revelació per al primer llargmetratge transversal a competició internacional i portuguesa*
 - *Premi especial del jurat (tant en secció internacional com a portuguesa)*.
- **FIDÉ (Festival International Du Documentaire Émergent), França**: És un festival que pretén visibilitzar el cinema documental creat per estudiants, i que els seus projectes puguin difondre's per canals de televisió arreu del món. Aquesta edició és celebra al maig.

Aquest festival no tracta els diferents *films* de manera conjunta com si es tractés d'una competició, sinó que tracta cada documental per la seva pròpia singularitat, oferint col·laboracions amb altres

projectes, ajudes a la difusió i finançament, presentació a altres professionals, etcètera. Finalment, es fa la presentació de les obres seleccionades per ser difoses al final del Festival, el 14 de Maig.

- **Festival IDFA (*International Documentary Film Festival Amsterdam*):** Aquest festival celebra la seva 31 edició del 14 al 25 de novembre del 2018. Dóna valor als documentals emergents en qualsevol idioma. És molt reconegut arreu d'Europa. Els premis que té són:
 - *IDFA Best Feature-Length Documentary*, dotat de 15.000€
 - *IDFA Special Jury Award for Feature-Length Documentary*, dotat de 2.500€
 - *IDFA Award for Best First Appearance*, dotat de 10.000€
 - *IDFA DocLab for Immersive Non-Fiction Award*, dotat de 5.000€

A nivell internacional:

- **Buenos Aires Festival Internacional de Cine Independiente:** Va tenir lloc el passat mes d'abril (del 11 al 22 d'abril de 2018). És el festival més important de cinema independent a Amèrica Llatina, i pretén ser un vehicle per a la promoció de produccions independents. Els premis inclouen un reconeixement, una dotació de 4.000 dòlars a la millor pel·lícula i la possibilitat d'exhibir-la a cinemes durant una setmana.
- **Docmontevideo: encuentro documental de las televisoras latinoamericanas:** La setmana del documental dins aquest festival es celebra del 21 al 28 de juliol de 2018. Brinda la oportunitat de que el propi director o productor de la pel·lícula l'ensenyi a un públic ampli. A més, també ofereix ajudes en la post-producció del llargmetratge.

Per poder inscriure'ns als festivals mencionats, ho podem fer individualment presentant les sol·licituds dins del període corresponent, però avui en dia existeixen plataformes *online* que permeten cercar i inscriure's directament a un festival determinat, estalviant el fet d'haver de buscar els festivals un per un. Aquestes plataformes són, per exemple, www.flock.am (la inscripció no suposa un cost extra pel cineasta, sinó que es gestiona directament des de la plataforma) o www.film-salad.com, forma la quinta plataforma espanyola dedicada a aquest fi. Conjuntament amb l'anterior mencionada, tampoc es paga per inscriure's a la plataforma.

Internet ha permès que les tasques de difusió i distribució també es fessin de manera *on-line*. S'han creat plataformes per a funcions específiques com ara *Filmincat*, una proposta de *Filmin* conjuntament amb l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC). Una eina de *Vídeo on demand* (Vod) que pretén oferir els millor títols de llargmetratges internacionals en català. Entre el catàleg, es trobaran els major èxits cinematogràfics europeu amb llengua catalana. Per tant, també seria una

eina de distribució que ens serviria per el nostre projecte en concret. Altres plataformes de distribució son els canals de pagament *Netflix*, *Movistar+* o la pàgina web waki.tv

A més, alguns festivals han volgut donar-se a conèixer també mitjançant vies *on-line* com ara per exemple el Festival *Docs Barcelona*, que permet la seva visualització en línia a través de *Filmin*.

Amb el fàcil i ràpid accés a Internet i la capacitat d'arribar a un tipus de públic molt ampli i variat, també hi ha la opció de crear una pròpia pàgina web on es publicaria el nostre documental per posteriorment vendre les llicències i poder distribuir-les i fer beneficis sense la necessitat d'altres intermediaris. La web es podria anomenar www.innocentstolerants-docu.com. De la mateixa manera, es podria fer difusió de l'obra mitjançant pàgines web de *Vimeo*, *Youtube*, *Facebook* o *Twitter*.

3.7. Fitxa resum

Tenint en compte els detalls anterior, s'elabora una taula resum amb les possibilitats de difusió del documental *Innocents tolerants*:

	Mercat		
País / Comunitat	Televisió	Cinema	Altres
Espanya	<i>La 2, Canal Sur 2</i>	<i>Centro de Ocio Contemporáneo, Cineclub Casablanca, Sala Babel...</i>	Festivals, Plataformes VOD (Netflix, Movistar +) i domini web
Catalunya	<i>TV3, Canal 33, Betevé,</i>	<i>Cinemes Verdi, Cinema Méliès, Cinema Maldà, La Casa del Cine.</i>	

Taula 7. Taula de possibilitats de difusió. Elaboració pròpia.

3.8. Anàlisi DAFO

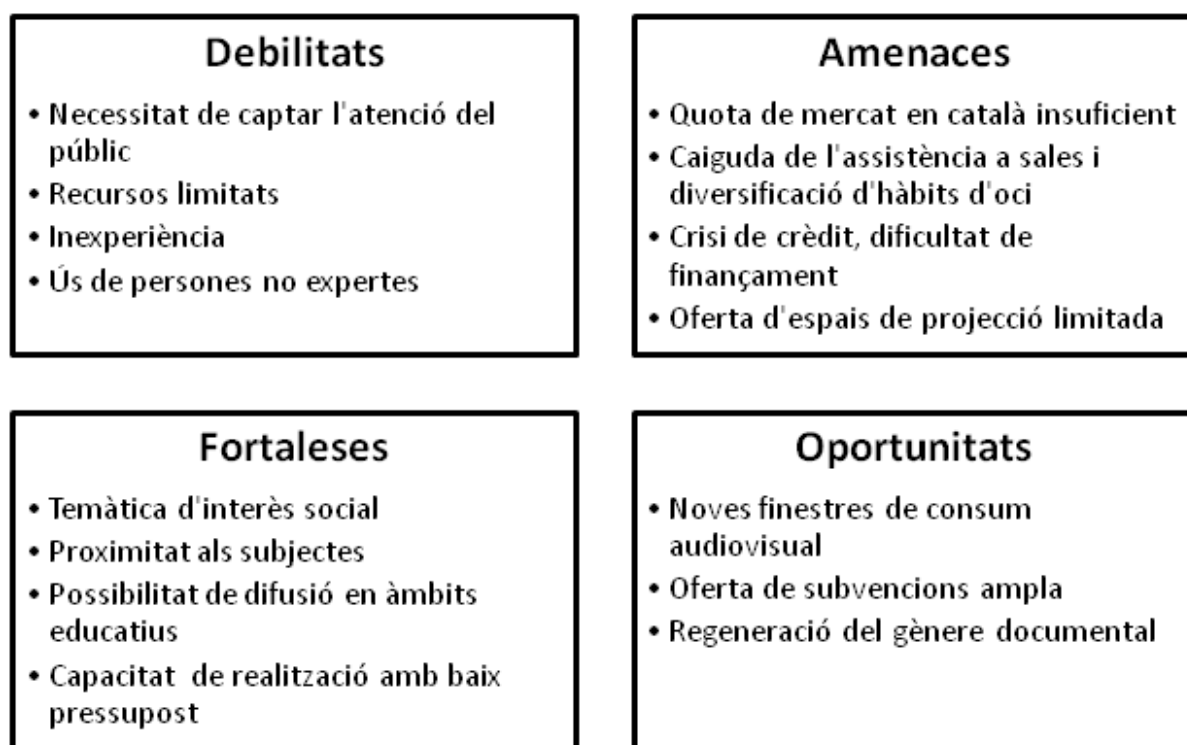

Figura 1. Anàlisi DAFO

3.8.1. Debilitats

El documental que pretenem difondre, presenta una sèrie de debilitats a l'hora de posicionar-se al mercat. Per una banda, la necessitat de captar l'atenció del públic és un aspecte essencial en qualsevol producte, però en aquest cas es compta amb la dificultat del gènere: un documental observacional. Com s'explicarà més endavant, és cert que el gènere documental està vivint una època de regeneració i de creixement d'audiència, però el tipus observacional, per les seves característiques pot presentar dificultats de captació de públic. L'observacional destaca pel ritme lent i l'absència de recursos cinematogràfics (música, veu en off, etc.), cosa que avui en dia pot resultar poc atractiva en l'espectador comú.

En aquest cas, a més, el pressupost inicial del documental és baix, cosa que pot provocar una baixa qualitat tècnica que resulti poc atractiva pels espectadors, a més de dificultar el procés de producció. Això es relaciona amb l'experiència limitada de les autores.

Finalment, a tots aquests elements s'afegeix el fet d'usar persones no expertes en la temàtica a tractar (adolescents i les seves opinions pròpies), que presenta un risc d'inexactitud i d'errors conceptuals que poden no atraure possibles espectadors.

3.8.2. Fortaleses

Un cop localitzades i analitzades les debilitats del projecte que es durà a terme, cal observar també les fortalezes que presenta i si aquestes poden superar les debilitats.

El que podia ser una debilitat, el fet de realitzar un documental de tipus observacional, és alhora una fortaleza. Aquest format no necessita grans recursos econòmics ni tècnics, per la qual cosa el pressupost limitat mencionat condicionarà en menor mesura la producció del film. Així mateix, la baixa experiència de les autores no influirà determinantment en el resultat audiovisual, doncs no serà necessari conèixer tècniques complexes d'edició i producció.

El documental tractarà una temàtica social d'interès pel públic, cosa que el fa atractiu i atraient pels espectadors interessats en aquest conflicte social. Facilita la participació en concursos i festivals, ja que solen ser requisits els tractaments inclusius i les temàtiques socials.

A aquests aspectes s'afegeix el fet d'usar protagonistes no experts, adolescents mostrant la seva formació d'idees i de la percepció del món. Tal i com es mencionarà més endavant, el gènere documental viu una espècie de regeneració, més aviat donada per l'apropament a l'espectador mitjançant un format lleuger, allunyat dels documentals expositius d'aprofundiment més coneguts. Tothom pot sentir-se identificat en els protagonistes d'aquest film, que no fan més que formar-se com a persones i començar a elaborar el seu propi discurs mental i social. Això pot ser un aspecte d'atracció pel públic objectiu: joves a partir de 14 anys.

Tot el que s'ha mencionat fins ara, propicia la difusió del documental en àmbit educatiu: tant en escoles i instituts per generar debat i aquest mateix procés que viuen els protagonistes enregistrats en els alumnes; com en la formació de docents per observar l'evolució i el pensament d'aquests joves. No s'ha d'oblidar que a més de la temàtica social es tracta la formació i creació teatral, així que també pot resultar atraient per formador/es d'arts escèniques.

3.8.3. Amenaces

No és suficient amb crear un bon producte, conèixer-ne i intentar suplir les pròpies debilitats, ja que el mercat on es pretén situar té característiques que afecten a la seva difusió. En aquest cas es parla del mercat audiovisual català, el qual presenta serioses amenaces, especialment tenint en compte la limitació de target que suposa. Sense subtítols, el documental només podrà arribar a espectadors de parla catalana, reduint el nombre d'espectadors potencials i augmentant la competència. Com més petit sigui el nombre d'espectadors, menys nínxols podran crear-se per accedir al target específic amb menys competència.

Així mateix, el mercat audiovisual català no competeix només entre sí, si no que també ho fa amb el mercat audiovisual en espanyol (principalment el del territori espanyol, però també s'ha de valorar el

del territori llatinoamericà, per les característiques bilingües dels espectadors i la seva capacitat econòmica, superior a la del mercat català.

Respecte a la capacitat econòmica dels mercats audiovisuals, hi ha un factor que afecta d'igual manera la indústria audiovisual: la crisi econòmica. Tot i la lenta recuperació que es pot estar vivint, la restricció dels crèdits bancaris ha afectat qualsevol tipus de projecte, dificultant el finançament necessari per dur-lo a terme.

D'altra banda, l'altra gran crisi del sector audiovisual s'ha donat per la facilitat d'accés als productes audiovisuals per Internet, en gran mesura de forma il·legal. Això ha provocat una davallada en l'assistència a les sales de projeccions audiovisuals, a més de diversificar els hàbits d'oci del possibles espectadors. La baixa assistència en sales de cinema ha causat el tancament de les més vulnerables, deixant les grans empreses que projecten films de grans produccions i d'arguments i formats més atractius pel públic general, sense permetre o donant menys importància al visionat de films de temàtiques més concretes i de formats menys atractius pel públic general. Això situa els documentals fora de moltes sales de cinema de gran abast comercial, havent-se de projectar en sales especialitzades que pateixen, com tota la indústria, una precarització sistemàtica i, per tant, generen inseguretats sobre el futur de les projeccions del gènere documental. Tots aquests factors contribueixen a reduir el públic potencial.

3.8.4. Oportunitats

El mercat audiovisual ofereix també oportunitats per la producció i difusió de films documentals.

Tot i el mencionat mercat reduït català, la Generalitat de Catalunya propicia la creació de projectes audiovisuals en català, per tal de preservar la cultura i potenciar-ne la seva difusió. També la Unió Europea proporciona ajudes econòmiques per potenciar el mercat audiovisual europeu i les cultures que hi conviuen. Per tant, la falta de recursos que provoquen la manca de crèdit bancari i en general la precarització del sector pot solventar-se mitjançant subvencions de diversos àmbit. A principis del segon trimestre de 2018 hi havia quatre convocatòries de subvencions obertes. Si s'observen les resolucions de convocatòries anteriors es pot comprovar que gairebé un centenar de projectes van rebre subvencions de la Generalitat que oscil·laven entre els 3.000 i els 14.000 euros, segons les seves característiques. La convergència entre el mercat espanyol i el català que es mencionava com una debilitat, resulta ara una oportunitat, doncs els projectes audiovisuals en català també poden optar a subvencions proporcionades pel govern espanyol. Per tant, aquest fet solventaria tant la debilitat com l'amenaça de falta de recursos al que pot exposar-se el projecte, permetent una producció menys precària i, com a resultat, més atractiva pel públic objectiu.

D'altra banda el gènere documental sembla estar vivint una certa regeneració, pels formats de moda actuals amb recursos cinematogràfics més aviat propis de la ficció que atrauen a un públic més gran

que el tipus expositiu que fins ara estava més present en l'imaginari col·lectiu a l'hora de parlar de documentals. Tot i que el documental que pretén crear-se no compleix aquestes característiques més atractives, l'augment de consum de documentals beneficia la difusió de tots els films d'aquest gènere. Aquest augment d'interès ha vingut donat també per la facilitat d'accés que proporcionen les plataformes digitals (com per exemple Netflix, que té una secció dedicada únicament a documentals, molts dels quals produïts pel mateix canal amb un format similar a les sèries que reben tant d'èxit).

L'accés a les plataformes digitals mencionat és també un nínxol d'oportunitat per la difusió del documental. Si les sales de cinema són cada cop més escasses i l'espai per films de format documental més estret, Internet presenta una plataforma de difusió oberta i ampla, tot i que no tan beneficiosa com els espais físics mencionats.

4. Tercer bloc – Presentació formal del projecte

En aquest apartat es seguirà l'estructura i els diferents passos a realitzar de manera detallada del documental. Aquest projecte va sorgir a través de la lectura de diferents notícies d'agressions homòfobes dins l'àmbit escolar, i de veure-les dia a dia. Aquests comportaments van dur a una reflexió personal i a voler esbrinar fins on arriba la informació del col·lectiu LGTB a les escoles, i més concretament als nens que entren dins l'adolescència i son capaços d'establir unes idees més fonamentades. El que es vol mostrar al públic és la importància de l'educació tant a l'escola, com als mitjans, com dins casa, d'uns valors basats en la diversitat i el respecte, i que moltes vegades ens pensem que la societat és molt més lliberal del que realment és. Transmetrem aquesta idea a partir de la realització de tallers de teatre per organitzar finalment una obra, i es recopilarà tot dins d'un llargmetratge observacional per que el públic pugui veure i interpretar de manera personalitzada el pensament dels més petits sobre aquest tema i com evoluciona la seva opinió, fent que el públic empatitzi amb les diferents situacions proposades al taller.

Aquest documental serà dirigit per Aina Maria Binimelis i Marina Rodríguez, amb una dinamitzadora que ens ajuda a organitzar els tallers, Sela Gómez. També comptarà amb la participació dels nens de l'escola de teatre Hocus Jove de Sant Joan Despí.

4.1. El projecte documental. Presentació detallada

Aquest documental es desenvolupa a partir del grup de teatre de nens d'entre 11 i 16 anys de l'escola de teatre Hocus Jove de Sant Joan Despí. La intencionalitat és gravar les diferents sessions i tallers de teatre des de que se'ls proposa el tema fins que realitzen l'obra, per veure l'evolució del pensament dels nens sobre el col·lectiu LGTB+.

La temàtica que es tractarà partirà de la premissa que han d'organitzar una obra de teatre per a final de curs, i s'anirà construint a partir de propostes dels mateixos alumnes, en els quals s'introduirà el tema de l'homosexualitat com a proposta per veure com en reaccionen ells mateixos. La franja d'edat variarà entre els darrers cursos de primària i primers de secundària, concretament a nens d'entre 11 i 16 anys, per veure la diferenciació de pensaments i a quin any és el que comencen a tenir una idea més ben fonamentada sobre què és el col·lectiu. El nombre de participants contarà amb tota la classe de teatre (11 alumnes) més la dinamitzadora i la Marina i la Aina que realitzarem tasques de direcció i càmera. Comptarem amb un equip de so que ens ajudarà dins aquest àmbit.

Les classes es distribuïran en 15 sessions durant tres mesos i mig (5 cada mes) i es durà a terme com a activitat rutinària però dins l'àmbit extra-escolar (divendres de 17:30 a 19:00hores).

Els alumnes hauran de realitzar diferents exercicis d'interpretació i representació de situacions on el col·lectiu LGTB hi pren part, i a partir d'aquests assajos elaborar una obra dins d'aquesta temàtica.

Ens centrem amb la importància de la improvisació per tal de veure quin és el pensament real dels nens davant la diversitat i les diferents orientacions sexuals. No es pretén focalitzar en el resultat final sinó en l'evolució del pensament dels nens al llarg de les diferents sessions i els diferents exercicis que es van realitzant. Aquest treball farà referència al pensament conjunt com a grup de la concepció de diversitat sexual. Fa una espècie d'anàlisi de comportament per comprovar si realment és veritat que els nens respecten més que mai al col·lectiu i tenen suficient informació per comprendre les situacions i les diferents opcions existents.

El documental tindrà una durada d'aproximadament 50 minuts on s'alternaran imatges de les diferents sessions recopilades conjuntament amb l'obra final, perquè l'espectador compregui i interpreti l'evolució del pensament.

El format del nostre documental permetrà que sigui projectat a festivals i a televisions autonòmiques de parla catalana. Al haver-hi intervencions de parla castellana, també podria tenir cabuda a televisions a nivell estatal.

4.2. Fitxa tècnica

Títol

Innocents tolerants

Sinopsis

Un grup d'alumnes del grup del teatre Hocus Jove realitzen un conjunt d'activitats dividides en diferents sessions per tal de tractar el tema de l'homosexualitat, del qual treballaran realitzant improvisacions i on es veurà la mentalitat dels alumnes en front aquest tema. A partir d'aquestes activitats els alumnes fomentaran la seva creativitat a partir de la creació d'una obra de teatre que representaran posteriorment.

País: Espanya

Any: 2018

Gènere: Documental

Duració: 53 minuts

Idiomes: Català / Castellà

Direcció: Aina Maria Binimelis i Marina Rodríguez

Producció: Aina Maria Binimelis i Marina Rodríguez

Guió: Aina Maria Binimelis i Marina Rodríguez

Muntatge: Aina Maria Binimelis i Marina Rodríguez

EQUIP TÈCNIC

Sant Joan Despí (Barcelona)

Tècnic de so: Gianni Quarta

Operador de càmera: Albert Rodríguez

Segon operador de càmera: Roger Martín Solé

4.3. Elaboració del guió

4.3.1. Storyline i sinopsis

Storyline: El seguiment del taller de teatre permet reflexionar sobre la percepció de l'homosexualitat i l'homofòbia en els adolescents i sobre la formació d'idees dels joves.

Sinopsis: Al arribar a classe, la dinamitzadora explica als seus alumnes que els gravaran per un projecte, però ells no sabran exactament el què. A partir de diferents activitats, se'ls demanarà als alumnes propostes de tema per poder realitzar una obra de teatre, entre les quals, una de les més reclamades és l'amor.

A partir d'allà, es treballa amb els alumnes el diferent tipus d'amors existents, en quan a orientació i diversitat sexual, sense ser guiats en cap moment, per veure el seu vertader pensament sobre la temàtica duta a terme. La dinamitzadora ofereix als alumnes diferents eines a partir d'activitats basades amb la interpretació i improvisació de situacions quotidianes on intervé l'amor entre dues persones del mateix sexe, el dia a dia de una persona transsexual o les diferents situacions de homofòbia que hi pot haver avui en dia.

Durant cada setmana, la intenció principal dels alumnes és la de crear una obra de teatre relacionada amb el tema de l'amor per igual. Però la verdadera raó de fons i que aconseguirà empatitzar amb el públic serà la de saber les diferents opinions i mirades dels adolescents sobre aquesta temàtica, i

com evoluciona el seu pensament a mesura que veu l'actuació dels seus companys i les xerrades que se'ls fa. Així, s'estudiarà el seu comportament per veure si realment els nens tenen una concepció lliberal del col·lectiu LGTB o es veuen influenciats per certs comportaments heteronormatius que imposa la societat.

4.3.2. Tractament

4.3.2.1. Estructura del documental

El guió del documental s'estructura a partir de dues línies narratives: el taller de teatre com a procés de creació dels joves i el tractament de l'homosexualitat i l'homofòbia. A partir d'aquests dos punts, el documental agafa forma i mostra la rutina d'aquest grup d'edat d'entre 11 i 16 anys en un entorn de llibertat creativa. La dinamitzadora del taller servirà de punt d'unió entre el procés de pensament dels joves i la mirada madura de l'espectador.

a) Taller de teatre

El taller de teatre que es desenvolupa al llarg del documental permetrà als joves dur a terme un treball en grup guiat per la dinamitzadora. Així coneixerem les personalitats dels personatges, el seu procés de creació i el seu comportament davant d'aquesta tasca.

b) Tractament de l'homosexualitat i l'homofòbia

El taller es desenvolupa sota la premissa de l'acceptació de l'homosexualitat com una orientació sexual vàlida i lliure de prejudicis. El tractament es farà gràcies a les activitats plantejades per la dinamitzadora que relacionaran la visió social d'aquesta orientació sexual amb d'altres aspectes de la personalitat, permetent que les joves aprenguin a expressar-se i a respectar les diferents personalitats del grup.

4.3.2.2. Forma i criteris de realització

Llengua: La llengua en la qual es dirigeix tant la dinamitzadora als alumnes com la llengua materna dels alumnes és el català.

Veu en off: Donat que es tracta d'un documental observacional, no hi haurà una veu en *off* que pugui narrar i fer de fil conductor de les sessions, sinó que serà el propi muntatge audiovisual qui guiï l'espectador a través del taller i l'evolució dels personatges.

Dinamitzadora: a figura de respecte per als adolescents que participen en el grup de teatre, guiarà les sessions i donarà les explicacions pertinents, pel que servirà com un fil conductor i una veu més serena i objectiva.

Les diferents activitats plantejades per la dinamitzadora barrejaran expressions de la personalitat, dubtes propis de l'etapa cap a la maduresa i el tema central, l'homosexualitat, i serviran per mostrar els diferents personatges i veure l'evolució que realitzen al llarg del taller. La creació de l'obra final, que tindrà com a tema central l'homofòbia, serà la culminació d'aquesta evolució de pensament i deixarà de banda la dinamitzadora per permetre als joves prendre protagonisme i elaborar el seu propi discurs.

Imatges de recurs: Com a imatges de recurs i poder realitzar talls narratius en la història es mostrarà la rutina dels joves quan arriben i quan s'acomiaden, on també les converses són interessants per la seva naturalitat. No s'usaran recursos externs com música, imatges d'arxiu ni composicions creatives que no sorgeixin de les dinàmiques observades.

4.3.2.3. Continguts

Per la característica observacional del documental, el projecte s'estructura en sis parts cronològiques segons el flux natural del temps, encara que tindran més o menys importància degut al contingut mostrat. A continuació s'explica de manera resumida les sis fases en les que es dividirà l'estructura:

1. **Introducció:** A l'inici del documental es podrà observar l'espai on es durà a terme el taller, l'arribada dels joves i la presentació de la dinamitzadora, que s'encarregarà d'introduir el tema de la creació d'una obra de teatre. Una vegada presentat el tema, es duran a terme les primeres activitats d'expressió personal i de pèrdua de la vergonya.
2. **El taller:** s'observaran les diferents dinàmiques i activitats per començar a treballar el procés de creació i la temàtica central. Aquestes activitats es lligaran amb el que serà el projecte final.
3. **Els rols:** Una de les activitats principals que també es duran a terme és l'assignació de rols a cada un dels personatges, de manera aleatòria, per veure la seva reacció davant l'assignació d'un personatge homosexual, transsexual o homòfob.
4. **La xerrada:** Serà l'element que dividirà el documental, ja que a partir de la introducció de nova informació de mà d'una experta en el tema del col·lectiu LGTB, els alumnes canviaran la seva manera de d'actuar i el seu punt de vista. Establirà un abans i un després al pensament dels adolescents.
5. **Elaboració de l'obra:** després d'haver treballat les dinàmiques proposades per la dinamitzadora, les joves començaran el procés de creació d'una obra de teatre que tingui com a tema central la LGTB-f. Utilitzaran els recursos teatrals apresos durant el taller i els conceptes socials treballats per la dinamitzadora.

6. **Final:** un cop finalitzada la creació de l'obra, es mostraran els assajos generals i el dia de l'estrena. Aquesta part podria ser la més creativa estèticament en mostrar els elements de maquillatge, vestuari, posada en escena, etc. El documental acaba amb la visualització dels assajos al final de l'obra.

4.4. Escaleta

MINUT	DESCRIPCIÓ	ÀUDIO
00:00-00:02	Es veu als nens pel passadís entrant a la sala on es durà a terme el taller.	So ambient
00:02-00:04	Entra la dinamitzadora a classe mentre fulleja les possibles activitats que es duran a terme aquell dia.	So ambient
00:04-00:10	La dinamitzadora entra a classe i presenta l'equip humà. Llavors, proposa certes activitats i explica la necessitat de crear l'obra.	Dinamitzadora: Bona tarda, nens! <i>Es presenta i planteja l'inici de les activitats de presentació del grup.</i> Alumne: Jo sóc... <i>Realització d'activitats d'improvisació per perdre la vergonya.</i>
00:10-00:15	La dinamitzadora explica l'objectiu principal de crear una obra i els nens proposen temes per enfocar l'obra. Serà quan els alumnes podran agafar el paper per proposar el tema del qual tractaran.	Dinamitzadora: Com ja sabeu, a finals de juny ens toca fer una obra de teatre i us donaré llibertat per escollir el tema entre tots. Us repartiré un paper i em proposeu el que més us agradi. Dinamitzadora (una vegada els alumnes han acabat d'escriure): Un dels temes que solen destacar és l'amor. Que us sembla tractar tots els tipus d'amor? <i>Es veuran les respostes i expressions dels alumnes en veure la proposta de la seva dinamitzadora.</i>
00:15-00:17	S'acaba el primer taller amb una cortineta negra i deixant veure les primeres reaccions dels alumnes quan se'ls proposa el tema per igual.	So ambient
00:17-00:18	Es repeteix l'escena dels alumnes entrant per la porta i la dinamitzadora els espera dins de classe.	So ambient

00:18-00:25	La dinamitzadora inicia activitats de representació. A part de gravar plans generals de les activitats que realitzen els alumnes, també es faran primers plans amb una càmera més dinàmica, de les reaccions tant dels altres companys com de la mateixa dinamitzadora.	Dinamitzadora: Bona tarda nens, què tal la setmana? Avui començarem amb unes activitats d'expressió dels sentiments, esteu preparats? <i>La dinamitzadora planteja la dinàmica de l'activitat.</i> Alumnes: Comenten i representen el que els ha manat la professora.
00:25 - 00:27	Després de les activitats, es veurà com tots els alumnes abandonen la classe i acabarà el pla amb la dinamitzadora sortint de classe. Es voldrà captar la seva impressió després de la classe.	So ambient
00:27-00:32	Per no fer repetitiva la introducció al tema, es farà un pla curt de cada un dels personatges, que representaran que han de dir als seus pares que són homosexuals, i després, que són heterossexuals	Dinamitzadora: En l'activitat de micròfon obert, heu d'imaginar que el públic són els vostres pares i els heu de confessar que sou homosexuals. <i>Un per un els alumnes es posen davant de la resta i fan la interpretació.</i> Ara repetiu l'activitat però haureu de confessar que sou heterossexuals. Alumnes: Papa, mama... us he de dir una cosa...
00:32-00:34	Els alumnes estan per l'aula parlant i comentant les activitats.	So ambient
00:34-00:36	La dinamitzadora entra a l'aula amb una convidada i els alumnes es demanen qui és	Dinamitzadora: Bona tarda nens, avui tindrem una classe especial amb una convidada que us parlarà sobre els diferents tipus d'amor Convidada: Hola sóc... i vinc a parlar-vos sobre temes importants... M'ajudeu a col·locar les cadires en cercle?
00:36-00:37	Els alumnes ajuden a col·locar les cadires per escoltar la xerrada	So ambient
00:37-00:40	La convidada parla sobre la heteronormativitat, les agressions sexuals, el <i>bullying</i> i els nois fan preguntes.	Convidada: Sabeu que l'any passat a Catalunya, el major nombre d'agressions per orientació sexual es van dur a terme a col·legis? Alumnes: Parlen sobre les seves opinions sobre el tema.

00:40-00:41	Es mostren els alumnes abandonant la classe amb les diferents expressions i parlant entre ells.	So ambient
00:41-00:44	Dinamitzadora i alumnes reflexionen sobre la xerrada, després la dinamitzadora explica el format de l'obra final i comencen a assajar.	Dinamitzadora: Que en va pensar de la xerrada que es van donar? Alumnes: Jo això... Jo això... Dinamitzadora: Us he portat una escena en blanc (<i>explica la tècnica</i>), haureu de fer improvisacions a partir d'aquest text i de les activitats que hem fet. Què podríem fer? Els alumnes proposen escenes
00:44-00:45	La dinamitzadora abandona la classe apuntant les diferents reaccions i evolucions que ha vist.	So ambient
00:45-00:47	Es veu els alumnes que es preparen per sortir al teatre, i imatges de la representació que realitzaran als seus pares.	So ambient
00:47-00:53	Veiem algunes de les escenes i la reacció dels pares en veure-les. El documental acaba amb els aplaudiments i la salutació final.	Dinamitzadora: Després del projecte, ara podreu veure l'obra que han estat preparant els vostres fills. Us presento: <i>Innocents tolerants! Representació dels alumnes i aplaudiments.</i>

Taula 8. Escaleta del documental. Elaboració pròpia.

4.5. Personatges

En aquest apartat, presentarem els diferents personatges que participen de manera activa al documental *Innocents tolerants*. Presentarem la dinamitzadora que serà qui dirigirà les activitats del diferents grups, i els alumnes, imprescindibles per a la realització dels tallers i de l'obra final.

PROFESSORAT

Imatge 10: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Sela** és la dinamitzadora del grup. És estudiant d'art dramàtic a l'Escola Eòlia i treballa com a monitora a l'empresa de lleure Espai Teatre, on porta diversos grups de teatre infantils i juvenils. Forma part de la companyia de teatre amateur Hocus Pocus i ha fundat i participa en la companyia professional Las Bravas.

ELS ALUMNES

Imatge 11: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Bàrbara** té 15 anys i és alumna de l'institut Jaume Salvador i Pedrol (Sant Joan Despí). Li agrada fer teatre perquè és el moment en que pot explorar diferents personalitats.

Imatge 12: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

L'**Arianne** té 15 anys i és alumna de l'institut Ateneu Instructiu (Sant Joan Despí). Li agrada fer teatre perquè sent que hi té “una altra vida”, pot fer les coses que normalment no s'atreveiria a fer.

Imatge 13: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Inés** té 15 anys i és a alumna de l'institut Jaume Salvador i Pedrol. Fa teatre perquè és l'activitat amb la que se sent més lliure.

Imatge 14: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

L'**Àlex** té 14 anys i va a l'institut Francesc Ferrer i Guàrdia (Sant Joan Despí). És l'únic noi del grup i fa teatre per relacionar-se amb altra gent de la seva edat.

Imatge 15: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Natàlia** té 14 anys i és alumna a l'institut Francesc Ferrer i Guàrdia. Participa en l'activitat de teatre perquè és un lloc on pot expressar-se.

Imatge 16: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Leire** té 11 anys i va a l'escola Espai 3 (Sant Joan Despí). Li agrada fer teatre perquè pot expressar-se i fer d'altres personalitats, però de gran vol ser infermera.

Imatge 17: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

L'**Anna** té 14 anys i és alumna de l'institut Gran Capità (Sant Joan Despí). Es va apuntar a teatre perquè és on es permet expressar els seus sentiments.

Imatge 18: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Mariona** té 15 anys i és alumna de l'institut Olorda (Sant Feliu de Llobregat). La idea d'interpretar a diversos personatges i acabar treballant com a actriu professional ha estat la seva motivació per fer teatre.

Imatge 19: Fotografia a l'espai de teatre. Elaboració pròpia. Veure ANNEXES (Cessió de drets).

La **Maria** té 12 anys i va a l'escola Joan Perich Valls (Sant Joan Despí). Fa teatre perquè vol aprendre a expressar-se i conèixer les motivacions de les persones. Espera ser actriu professional algun dia.

4.6. Localització

El documental es desenvoluparà en dues localitzacions: una sala d'assaig proporcionada per la companyia de teatre Hocus Pocus i una sala on es durà a terme l'obra final. L'element de cohesió serà el teatre i tots els espais estan relacionats amb aquest factor.

Imatge 20: Plànol Sant Joan Despí. En vermell, l'edifici d'Hocus Pocus i en blau el Bulevard (Casal dels joves). Imatge extreta de l'Ajuntament de Sant Joan Despí.

Imatge 21: Fotografia de l'espai de teatre. Elaboració pròpia.

La localització principal, on es durà a terme l'activitat de teatre, és l'espai d'assaig de Hocus Jove. Es tracta d'un edifici propietat de l'Ajuntament de Sant Joan Despí on tenen el seu espai diferents entitats del poble. Aquest edifici es troba al polígon industrial Font Santa, a la part més propera al parc de la Font Santa i a l'escola Joan Perich Valls.

Imatge 22: Fotografia de l'espai de teatre. Elaboració pròpia.

Imatge 23: Fotografia de l'espai de teatre. Elaboració pròpia.

La sala d'assaig està assignada als timbalers Abra Kapum i a la companyia de teatre Hocus Pocus (a la que pertany el grup Hocus Jove).

A més de la sala, el grup també pot utilitzar el pati exterior per fer activitats de moviment actiu o quan tinguin necessitat d'un espai més gran.

Imatge 24: Fotografia de l'espai de representació (exterior). Elaboració pròpia.

L'altra localització situarà el final del documental. Es tracta del Boulevard o Casal de Joves de Sant Joan Despí. En aquest espai el grup Hocus Jove presentarà l'obra que ha estat creant al llarg del documental. El Boulevard acull activitats de tota mena i compta amb un petit escenari, suficient per exposar l'obra creada.

Imatge 25: Fotografia de l'espai de representació (escenari durant l'espectacle de recaptació per la Marató del grup Hocus Jove). Elaboració pròpia.

4.7. Equipament

4.7.1. Material humà

Tenint en compte la limitació d'espai de les localitzacions i l'essència del documental observacional (la mosca a la paret), l'equip humà serà reduït, però se n'haurà de der una recerca prop de les localitzacions. Per cada sessió s'utilitzaran els següents serveis:

Una operadora de càmera : encarregada de controlar la imatge fixe i seguir la sessió amb un pla general. El pla podria variar i tancar-se si fos necessari, però no la posició de la càmera.	Un tècnic de so que s'encarrega d'enregistrar els sons ambients i els sons individuals durant les sessions. S'encarregarà de que el so és adequat i que s'escolti bé tot el que diguin els adolescents.
Una operadora de càmera més dinàmica, serà encarregada d'enregistrar les sessions d'un altre punt de vista, captant les expressions i gestos dels alumnes amb plans més tancats. Podrà usar-se el suport de l'espatlla si és necessari. Aquest també s'encarregarà de les imatges de recurs.	Un ajudant de càmera que s'encarregarà de vigilar els diferents plans que realitzen els operadors per tal de captar exactament les expressions que es volen captar. S'encarregarà també que la llum sigui la correcta en els plans que es facin.

4.7.2. Equip de direcció

Encara que el documental sigui observacional i no tingui una direcció sobre els protagonistes de la història, és necessari un equip de producció i rodatge per poder captar millor l'essència del llargmetratge:

Ajudant de direcció que assistirà de manera presencial als diferents tallers realitzats i dirigirà els comportament de tot l'equip humà que estarà treballant (operadors de càmera i tècnic de so)	Director de producció que organitzarà les activitats, juntament amb la directora en les diferents localitzacions i informarà de quin plans creu que han de ser els correctes per tal de captar el que es vol del llargmetratge.
---	--

4.7.3. Material tècnic: imatge i so

Per aconseguir que les imatges i els sons enregistrats per les operadores i el tècnic de so tinguin una bona qualitat, farem servir el material següent:

Dues càmeres <i>SONY PXV-FS5</i> de vídeo amb qualitat HD. Una de les càmeres, com a mínim, tindrà un objectiu gran angular per poder fer el pla general de tota la sala.	Dos trípodes <i>Manfrotto Befree Live</i> de vídeo adequats a les càmeres escollides per a estabilitzar la càmera fixe i la dinàmica quan sigui necessari i realitzar moviments de càmera.
Una gravadora <i>Tascam DR-40</i> per enregistrar el so ambient general i les diverses intervencions. Permetrà una bona qualitat del so i servirà com a recurs si el micròfon o el so d'una càmera fallessin.	Un micròfon <i>Saramonic LavMic</i> unidireccional per dirigir el so cap a la dinamitzadora o els adolescents. Si es gravés al pati, s'usaria l'escuma protectora.
Una perxa d'alumini per sostenir el micròfon i permetre al tècnic de so desplaçar-se al llarg de la sala.	Un suport per l'espatlla en cas que la càmera dinàmica s'hagués de desplaçar per fer plans curts.
Un micròfon de corbata per la dinamitzadora, que donarà instruccions al grup i, per tant, la seva veu s'ha de sentir clara en tot moment.	

4.7.4. Material d'edició

En últim lloc, caldrà disposar del programa d'edició *Adobe Premiere Pro CC*, que ens servirà per muntar totes les imatges una vegada gravades. Aquest programa s'utilitzarà durant la producció per poder fer el *teaser* que es mostrarà a l'obra al final del documental.

Amb aquest programa s'unirà tant les imatges com la música desitjada en cada escena, i amb el programa *Adobe Audition CC* es millorarà la qualitat del so per llevar possibles renous de fons que es sentin, i ens permetrà també unificar diferents sons. Finalment, utilitzarem el programa *Adobe After Effects* per crear diferents tipografies i adjuntar els *chyrons* als personatges quan ho requereixin. També s'inclourà equip humà de post-producció, com un muntador o un encarregat de l'etalonatge.

4.8. Estructura del taller

La dinamitzadora (la professora de teatre) organitzarà una sèrie d'activitats teatrals que de manera escalonada tractin, a partir del coneixement de la personalitat, les diverses orientacions sexuals. Com a resultat d'aquestes activitats, els adolescents del grup de teatre Hocus Jove crearan una petita representació a partir d'escenes que tinguin com a tema central la LGTB-fòbia.

A l'hora de crear el taller de teatre, la dinamitzadora estableix una sèrie d'objectius que espera que els alumnes assoleixin:

- Aprendre tècnica teatral gestual
- Anàlisi de la personalitat
- Expressió lliure dels sentiments i emocions
- Presa de consciència de l'existència i demandes del col·lectiu LGTB+
- Capacitat de creació teatral

Els objectius que busca el documental a l'hora de gravar el taller són:

- Immersió en el món de l'aprenentatge del teatre
- Presa de consciència de la percepció que poden tenir els adolescents del col·lectiu LGTB+
- Valorar l'evolució personal que duen a terme els membres del grup
- Conèixer la mirada dels adolescents
- Observar les dinàmiques del grup de teatre

El taller proposat per l'actriu Sela Conde, la dinamitzadora, segueix un desenvolupament basat en quinze sessions evolutives, des de el plantejament de les bases teatrals fins a la ideació i creació d'una obra. Donat que el taller s'impartirà en una activitat extraescolar que es duu a terme una hora i mitja a la setmana, la duració total serà de tres mesos i mig.

El desenvolupament del taller es basa en l'esquema següent¹¹:

1 ^a sessió	1h 30min	Presentació del projecte: Inici de les activitats teatrals d'expressió personal.
2 ^a sessió	1h 30min	Activitats de tècnica teatral gestual i expressió personal.
3 ^a sessió	1h 30min	Continuació de les activitats de tècnica teatral i d'expressió personal.
4 ^a sessió	1h 30min	Activitats teatrals enfocades a l'anàlisi de la personalitat.

¹¹ L'esquema ha estat proporcionat per l'actriu Sela Conde, qui l'ha elaborat a partir dels seus coneixements teòrics i pràctics de l'educació teatral

5 ^a sessió	1h 30min	Plantejament del projecte final (l'obra) a partir de les activitats realitzades i possible debat informal sobre les actituds observades. Repartiment i lectura del text de creació.
6 ^a sessió	1h 30min	Xerrada sobre el col·lectiu LGTB+ per part d'una activista transsexual i debat posterior
7 ^a sessió	1h 30min	Activitats teatrals enfocades a la percepció del col·lectiu LGTB+. Primer plantejament d'escenes per part dels membres del grup.
8 ^a sessió	1h 30 min	Activitats teatrals basades en la sessió anterior. Observació de les escenes plantejades pels membres del grup i comentari col·lectiu.
9 ^a sessió	1h 30min	Activitats de cohesió de les parelles que faran les diferents escenes que formaran part del projecte final.
10 ^a sessió	1h 30min	Plantejament de les escenes basades en el text de creació compartit. Comentari col·lectiu i propostes grupals.
11 ^a sessió	1h 30min	Mostra de les escenes plantejades per cada parella. Activitats de creació teatral.
12 ^a sessió	1h 30min	Assaig i poliment de les diverses escenes. Definició de la durada i l'estructura. Comentari col·lectiu.
13 ^a sessió	1h 30min	Activitats de projecció de veu i presència en escena. Assaig de les escenes.
14 ^a sessió	1h 30min	Activitats de projecció de veu i presència en escena. Assaig general.
15 ^a sessió	2h	Preparació i presentació de l'obra final davant els pares.

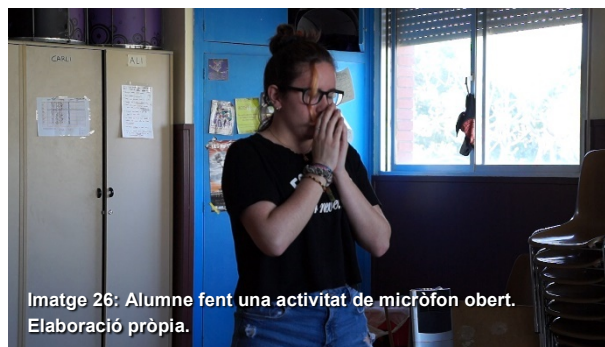
Taula 9. Estructura del taller. Proporcionada per la dinamitzadora.

En la primera sessió de *presentació del projecte*, l'objectiu de la dinamitzadora és el de cohesionar el grup de teatre. Alguns dels membres ja n'han format part abans en altres projectes, però d'altres és la primera vegada que hi participen. Per això, realitzarà unes dinàmiques de presentació per tal de fer-los perdre la vergonya i fer una primera introducció en el teatre gestual. Al final de la classe, la dinamitzadora els demanarà que escriguin en un paper les seves propostes personals pel projecte d'obra final i començarà a plantejar la temàtica de les diverses formes d'amor (orientacions sexuals).

A partir d'aquí, de la segona sessió a la quarta la dinamitzadora farà activitats en les que es plantegi als alumnes que expressin les seves emocions, que intentin experimentar-ne d'altres i que treballin altres personalitats de la nostra societat. Dins d'aquestes activitats hi haurà presència de les diferents orientacions sexuals i s'observaran les reaccions dels alumnes.

Les activitats, entre d'altres, seran:

- Expressió corporal → demanar als alumnes que passegin per la sala i caminin segons el personatge plantejat per la dinamitzadora: alcohòlic, *pija*, lesbiana... (s'observa com canvien la manera de caminar, els gestos i l'expressió facial segons les personalitats).
- Micròfon obert → els alumnes, un per un, han de simular que es troben davant un públic establert per la dinamitzadora (pares, àvia, amics, professor...) i han de confessar un secret: vol deixar els estudis, està embarassada, és homosexual... (s'observa la manera en que expressen els diferents secrets, la reticència o facilitat que tenen per fer-ho i les reaccions de la resta del grup que espera el seu torn).
- Improvisació → davant una situació plantejada per la dinamitzadora, els alumnes han de crear una escena breu amb inici, conflicte i desenllaç que hauran de representar. Aquesta activitat es farà creant dos o tres grups, fent torns per representar les escenes creades.
- Improvisació cega → en aquest cas, la dinamitzadora assigna un rol a cada membre del grup (tret de la personalitat com a l'activitat d'expressió corporal) i planteja l'espai i el conflicte en que es durà a terme la improvisació (per exemple: una classe d'institut on hi ha hagut un cas de bullying). Els alumnes han de crear un personatge amb el tret assignat i incorporar-lo a la situació que s'ha de representar. Sense saber el rol dels altres, el grup ha de crear una escena coherent. Finalment, tant el grup com els espectadors intenten esbrinar el tret assignat de cada participant de l'escena.

Imatge 26: Alumne fent una activitat de micròfon obert. Elaboració pròpia.

Imatge 27: Alumnes fent una improvisació. Elaboració pròpia.

Imatge 28: Alumnes fent una improvisació cega. Elaboració pròpia.

Les sessions tindran diverses activitats, que poden ser variants de les aquí plantejades o d'altres similars.

En la cinquena sessió, la dinamitzadora donarà per assimilats els conceptes bàsics i plantejarà el projecte final. El projecte partirà d'una tècnica teatral anomenada "escena en blanc": la dinamitzadora proporcionarà als alumnes un text de 10 rèpliques amb un interlocutor A i un interlocutor B¹². S'espera que els membres del grup es divideixin en parelles (de forma lliure o a elecció de la dinamitzadora) i s'aprenuin el text d'un dels dos interlocutors. Després, cada parella crearà l'escena d'improvisació que podria acompanyar el text. Els alumnes prepararan escenes curtes, al voltant de quatre minuts però no tindran un text establert fora de les 10 rèpliques centrals, pel que serà important la tècnica teatral gestual a l'hora de representar l'escena. Per tant, en aquesta sessió, la dinamitzadora entregarà el text i es procedirà a la seva lectura en veu alta i el primer debat sobre les seves possibilitats en escena. La dinamitzadora establirà que les escenes són de creació lliure però la temàtica ha de ser la LGTB-fòbia i iniciarà un debat sobre el tema, en el que es comentin els resultats de les activitats anteriors en les que s'havia tractat.

En la sisena sessió la dinamitzadora convidarà una activista transsexual que explicarà la lluita del col·lectiu LGTB+, les seves reivindicacions i els exposarà les dificultats a les que s'exposen les persones que en formen part. Després de la xerrada hi haurà un debat posterior en el que els alumnes podran resoldre els seus dubtes i expressar-se.

De la setena sessió a la desena, les activitats teatrals s'enfocaran només al tractament de la diversitat sexual i es plantejaran les escenes de creació pròpia basades en el text de 10 rèpliques. Aquestes sessions seran progressives i guiades per la dinamitzadora.

En l'onzena sessió les parelles mostraran a la resta del grup les escenes treballades i entre tots les comentaran i aportaran les seves opinions. I en la dotzena sessió la dinamitzadora organitzarà les escenes en l'ordre de sortida el dia de la representació i es començarà a fer assajos generals.

En la tretzena i catorzena sessió, les activitats inicials treballaran la projecció de la veu i la presència en escena i els assajos seran generals. En aquestes sessions també es decidirà el vestuari, maquillatge i atrezzo que sigui necessari per la representació.

La quinzena sessió serà més llarga que les anteriors, ja que es tractarà de la preparació de la representació al teatre: es farà un assaig general per veure l'espai i tant les alumnes com la dinamitzadora col·locaran les cadires pel públic. Després faran unes últimes activitats per escalfar la

¹² Veure Annexes.

veu. Quan el públic hagi arribat i a l'hora indicada es farà la representació (on es veurà la reacció dels pares en veure les escenes plantejades). Finalment, la dinamitzadora donarà el projecte per acabat i el grup s'acomiarà.

4.9. Pla d'operacions

El documental ha anat desenvolupant-se a poc a poc fins a adquirir la forma de d'audiovisual. Per a la preproducció, ha estat necessària un primer contacte amb el tema a partir de la documentació, investigació, cerca de contactes, i redacció de la idea principal. Posteriorment, s'ha fet un seguiment continuat del comportament dels nostres protagonistes. Per tenir en compte la durada de la preproducció, producció i post-producció del documental, es contempla la següent taula:

	INICI	FI
Preproducció	Octubre 2017	Febrer 2018
Producció	Febrer 2018	Abril 2018
Post-producció	Juny 2018	Juliol 2018

Taula 10. Horari de producció. Elaboració pròpia.

Pel que es veu a la taula, la temporalitat total que necessitem per el documental és de deu mesos des de que s'inicia el procés de recerca fins a l'edició del documental. És important organitzar bé el temps per tal de fer un seguiment total de les classes i activitats dels alumnes de teatre.

Al següent punt, *4.4.1 Pla de producció*, s'inclouen les tasques detallades de preproducció, producció i post-producció que es durà a terme a la localització. Podem dir que el projecte té un valor dual, ja que la tasca de preproducció es segueix fent a mesura que es graven les primeres activitats dutes a terme per la dinamitzadora a l'escola de teatre.

4.9.1. Pla de preproducció

ESCOLA DE TEATRE HOCUS JOVE (SANT JOAN DESPÍ)	
Desembre 2017	• Reunió de les dues productores (Marina i Aina) per preparar el projecte • Elaboració d'una llista de contactes • Recerca d'escoles de teatre de Barcelona • Elaboració dossier de premsa
Gener 2017	• Escollir i primer contacte amb l'escola:

	CONTACTES AMB L'ESCOLA				
	Nom	Funció	Mail	Telèfon	Vivenda
	Sela Conde	Professora de teatre	selaconde@gmail.com	616150140	Cornellà de Llobregat (Barcelona)
	Yolanda López	Presidenta entitat Hocus Pocus	yolandalopezg@gmail.com	661715458	Sant Joan Despí (Barcelona)
	- Reunió amb la dinamitzadora per planejar les diferents sessions i activitats que es duran a terme - Recerca d'equipament de rodatge				
Febrer 2018	- Arribada a l'escola i primera presa de contacte amb la localització i els alumnes - Presentació de l'equip de rodatge				
	EQUIP DE RODATGE				
	Nom	Funció	Mail	Telèfon	Vivenda
	Aina Maria Binimelis	Operadora de càmera	ainamariabinimelis@gmail.com	686507620	Barcelona
	Marina Rodríguez	Operadora de càmera	marinarodriguez.66@gmail.com	651622394	Sant Joan Despí
	Jaume Vaquer	Tècnic de so	jaume.vr@gmail.com	663337863	Barcelona
	- Cessió dels drets dels pares/tutors als alumnes participants - Rodatge setmanal del 16 de febrer al 1 de juny (15 sessions)				
	PROGRAMACIÓ DE LES SESSIONS SETMANALS				
	Dia de rodatge	Dia/any	Horari	Lloc	Raó del rodatge
	1	16/02/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 1:</u> Presentació del projecte
					<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	2	23/02/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 2:</u> Activitats
					<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume

Març 2018	PROGRAMACIÓ DE LES SESSIONS SETMANALS					
	Dia de rodatge	Dia/any	Horari	Lloc	Raó del rodatge	Equip tècnic
	3	2/03/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 3:</u> Activitats	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	4	9/03/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 4:</u> Activitats	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	5	16/03/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 5:</u> Plantejament del projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
Abril 2018	6	23/03/17	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 6:</u> Xerrada activista	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	PROGRAMACIÓ DE LES SESSIONS SETMANALS					
	Dia de rodatge	Dia/any	Horari	Lloc	Raó del rodatge	Equip tècnic
	7	06/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 7:</u> Inici creació projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	8	13/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 8:</u> Creació projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	9	20/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 9:</u> Creació projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	10	27/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 10:</u> Assaig projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	11	04/05/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 11:</u> Assaig del projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume

	12	11/05/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 12:</u> Assaig del projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	13	18/05/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 13:</u> Assaig del projecte final	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	14	25/05/18	17:30-19:00	Escola de teatre	<u>Sessió 14:</u> Preparació de la representació	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
	15	01/06/18	17:00-19:00	Bulevard (Casal dels joves)	<u>Sessió 15:</u> Representació de l'obra	<u>Càmera fixa:</u> Aina <u>Càmera dinàmica:</u> Marina <u>So:</u> Jaume
Maig 2018	• Muntatge • Sonorització • Etalonatge i colorimetria • Grafismes • Retocs finals					
Juny 2018	• Document acabat • Gravació DVD • Distribució del documental (Projeccions i festivals)					

Taula 11. Pla de preproducció. Elaboració pròpia.

4.9.2. Pla de producció

DIA DE RODATGE	DATA	HORARI	LLOC	RAÓ DE RODATGE	EQUIP TÈCNIC	DESCRIPCIÓ
1	Divendres 16/02/18	17:00-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despí)	<u>Sessió 1:</u> Presentació del taller	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:00-17:30: Arribada de l'equip tècnic. Proves de plans. 17:30 - 18:00: Arribada del grup i la dinamitzadora. Presentació del taller, explicació del treball. 18:00 - 19:00: aproximació al tema. Primeres reaccions.

2	Divendres 23/02/18	17:00 - 19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 2:</u> Activitats teatrals i treball de la personalitat	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:00-17:30: Recollida de plans de l'espai i de l'arribada del grup i la dinamitzadora. 17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos, tècnica teatral 18:00 - 19:00: Activitats de treball de la personalitat
3	Divendres 02/03/18	17:30 - 19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 3:</u> Activitats teatrals i treball de la personalitat	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos, tècnica teatral 18:00 - 19:00: Activitats de treball de la personalitat
4	Divendres 09/03/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 4:</u> Activitats teatrals i treball de la personalitat	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos, tècnica teatral 18:00 - 19:00: Activitats de treball de la personalitat
5	Divendres 16/03/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 5:</u> Plantejament del projecte final	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30-18:00: Activitats de treball del cos, tècnica teatral 18:00-19:00: Debat sobre l'aplicació de les activitats realitzades a un projecte final de creació pròpia. Resolució de

						dubtes. Recollida d'idees.
6	Divendres 24/03/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 6:</u> Xerrada activista	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30-18:30: Xerrada sobre el col·lectiu LGTB+ 18:30-19:00: debat sobre la xerrada
7	Divendres 06/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 7:</u> Creació del projecte final	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat. Repartiment de personatges i text. 18:00 - 19:00: Discussió i primeres escenes del projecte final.
8	Divendres 13/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 8:</u> Assaig del projecte final	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat. Activitats basades en el projecte final. 18:00 - 19:00: Pràctica de les escenes del projecte final.
9	Divendres 20/04/18	17:30-19:00	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 9:</u> Assaig del projecte final	Càmera fixa: Aina Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat. Activitats basades en el projecte final. 18:00 - 19:00: Pràctica de les escenes del projecte final.
10	Divendres 27/04/18	17:30-19:30	Escola de teatre (Sant Joan Despi)	<u>Sessió 10:</u> Representació del projecte final	Càmera fixa: Aina	17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat.

					Càmera dinàmica: Marina So: Jaume	Activitats basades en el projecte final. 18:00 - 19:00: Pràctica de les escenes del projecte final.
11	Divendres 04/05/18	17:30-19:30	Escola de teatre (Sant Joan Despi)			17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat. Activitats basades en el projecte final. 18:00 - 19:00: Pràctica de les escenes del projecte final.
12	Divendres 11/05/18	17:30-19:30	Escola de teatre (Sant Joan Despi)			17:30 - 18:00: Activitats de treball del cos i la personalitat. Activitats basades en el projecte final. 18:00 - 19:00: Pràctica de les escenes del projecte final.
13	Divendres 18/05/18	17:30-19:30	Escola de teatre (Sant Joan Despi)			17:30 - 18:00: Activitats de preparació del cos i la veu. 18:00 - 19:00: Assaig de les escenes creades pel projecte final.
14	Divendres 25/05/18	17:30-19:30	Escola de teatre (Sant Joan Despi)			17:30 - 18:00: Activitats de preparació del cos i la veu. Discussió sobre vestuari, maquillatge i atrezzo.

						18:00 - 19:00: Assaig de les escenes creades pel projecte final.
15	Divendres 01/06/18	17:00-19:30	Bulevard (Casal dels Joves) (Sant Joan Despl)			17:30 - 18:00: Arribada de l'equip i recollida de plans de recurs i de l'arribada i preparació del grup. 18:00 - 19:00: Representació del projecte teatral creat a partir d'activitats sobre la personalitat. 19:00-19:30: Celebració del grup per la finalització del projecte i recollida de plans finals.
Duració total del rodatge: 15 dies en tres mesos i mig (horari extraescolar) Es té en compte que dia 30/03 és festiu						

Taula 12. Pla de producció. Elaboració pròpia.

4.9.3. Pla de postproducció

	Número de dies	Dies/any	Detalls
Muntatge	13 dies laborals	02-07-18 al 18-07-18	02-07-18/ 03-07-18: Visualització i selecció dels talls enregistrats
			04-07-18/ 05-07-18 Muntatge de l'espai entre les seqüències seleccionades

			06-07-18: Muntatge de la primera sessió de presentació de l'obra
			09-07-18/ 10-07-18: Muntatge de les sessions d'escriptura i plantejament d'activitats
			11-07-18: Muntatge de la sessió de xerrada amb els nens
			12-07-18/ 13-07-18: Selecció i muntatge de les sessions de rodatge
			16-07-18: Muntatge de seqüències entre activitats
			17-07-18: Ordenar muntatges per ordre d'aparició
			18-07-18: Selecció de vídeos i imatges que acompanyin als crèdits
Sonorització	6 dies laborals	17-07-18 al 24-07-18	17-07-18: Revisió dels so dels diferents ambients i espais

			18-07-18: Revisió del so de la sessió de presentació
			19-07-18: Revisió del so de la classe educativa (xerrada)
			20-07-18/23-08-18: Revisió del so de les sessions de rodatge
			24-07-18: Retocs secundaris
Etalonatge	3 dies laborals	25-07-18 al 27-07-18	25-07-18: Correccions de lluminositat i contrast
			26-07-18: Correcció de filtres i colors dominants
			27-07-18: Canvis de llum segons la intensitat de la seqüència
Grafisme	5 dies laborals	30-07-18 al 03-08-18	30-07-18: Títol, tipografia i crèdits d'inici
			31-07-18: Cairons dels personatges que van sortint

			01-08-18: Crèdits
			02-08-18: Subtitulat català
			03-08-18: Subtitulat castellà
Retocs finals	3 dies laborals	06-08-18 al 08-08-18	06-08-18: Revisió del muntatge en general
			07-08-18/ 08-08-18: Revisió de imatge, so, grafismes.
DURACIÓ TOTAL: 30 dies laborals en un mes i mig			

Taula 13. Pla de post-producció. Elaboració pròpia.

4.10. Pla de pressupost per el documental

Capítol de despesa	Motiu de despesa	Detalls	Quantitat	Número d'unitats i tipus	Cost total	Justificació
GUIÓ						
Guió	Argument original		1.502,92 €	1 FIXE	1.502,92 €	Cost real guionista de no-ficció per a produccions amb pressupost inferior a 40.000 euros per temporada

							segons la BOE (2017)
	Traducció i subtitulat		25.00€	50	Minut	1.250€	Es té en compte el preu de la traducció i subtitulació del llargmetratge segons la duració d'aquest (50 minuts)
COSTOS TOTALS	2.752,92€						
GUIÓ							
EQUIP DEL PROGRAMA							
Direcció i producció	Director/a de producció	Tècnics en producció on la seva explotació primària sigui en sales cinematogràfiques amb baix pressupost	871,29	10	Setmana	8712,90 €	BOE (2017)
	Ajudant de direcció	Tècnics en producció on la seva explotació primària sigui en sales cinematogràfiques amb baix pressupost	666,33€	10	Dies	6663,30 €	BOE (2017)

	Ajudant de producció	Tècnics en producció on la seva explotació primària sigui en sales cinematogràfiques amb baix pressupost	403,41€	10	Dies	4034,1€	BOE (2017)
COSTOS TOTAL EQUIP DE PRODUCCIÓ	19.410,3€						
DESPESES SERVEIS ARTISTICS							
So i efectes	Ajudant de so		400,72€	1	Setm	400,72€	BOE (2017)
	Muntador de so		419,36€	1	Setm	254,39€	BOE (2017)
	Muntador imatge		659,65€	1	Setm	1.319,3€	BOE (2017)
	Etalonatge		350€	1	Setm	350€	Empresa privada
	Grafista		320€	1	Setm	320€	Empresa privada
COSTOS TOTALS SERVEI ARTÍS-	2.644,41€						

TICS							
DESPESES SERVEIS TÈCNICS							
Tècnics d'imatge	Operador d'imatge i Steadycam		90,26	1	Dia	900,26€	BOE (2017). Dividint el sou setmanal per set, obtenint el que guanya per dia aproximada-ment
	Ajudant de càmera		69,30	1	Dia	693,01	BOE (2017= Dividint el sou setmanal per set, obtenint el que guanya per dia aproximada-ment
COSTOS TOTALS SERVEIS TÈCNICS	1.593,27€						
DESPESES DE SONORITZACIÓ							
Muntatge i sonorització	Sala de muntatge		150€	1 3	Dia	1.950€	Segons dades de <i>Barcelona Custome FX</i>
	Sala de gravació d'àudio		200€	6	Dia	1.200€	Segons l'empresa Koala Studios

							(4 hores cada dia) - Carrer Roger 25, 2ªB, Barcelona.
COSTOS ESTUDIS	3.150€						
SONOR-ITZACIÓ							
DESPESES DE PRODUCCIÓ							
Maquinària i elements de rodatge	2 Càmara SONY PXV-FS5	Només s'alquilaria un dia per setmana	220€	10	Dia	2200€	Preu segons l'empresa Avisual Pro a Barcelona (Carrer de Sepúlveda, 58, Barcelona)
	2 Trípod Manfrotto Befree Live		30€	10	Dia	300€	
	Steadycam Habbycam SD		15€	10	Dia	150€	
	Gravadora digital Tascam DR-40		10€	10	Dia	100€	
	Micròfon corbata Saramonic LavMic		15€	10	Dia	150€	

	Bateries		10€	1 0	Dia	100€	
	Targetes SD		15€	1	Fixe	15€	
	Piles		20€	1	Fixe	20€	
TOTAL MAQUINÀRI A	3.035€						
Transports	Locomoció		20€	1	Fixe	20€	T-10 de dues zones per les persones que viuen a les afores de Barcelona
	Benzina		100€	1	Fixe	100€	
	Pàrquings		30€	1	Fixe	30€	En la mesura del possible s'intentarà aparcar a zona blava o a pàrquings gratuïts
	Taxis		20€	1	Fixe	20€	En cas d'imprevistos
TOTAL TRANSPORT	170€						

Viatges i àpats	Desplaçament s localitzacions		10,20€	2	Fixe	20.20€	Targeta T-10 de transport (serveix per els desplaçaments Barcelona-Sant Joan Despí)
	Dietes equip tècnic		20€	10	Dia	200€	Cobreix els cafès i berenars durant el rodatge. Al ser rodatges curts, no es fan grans àpats
TOTAL VIATGES I APATS	220.20€						
COSTOS TOTALS DESPESES DE PRODUCCIÓ	3.425,2€						
DESPESES ASSEGURANCES							
Assegurances	Assegurança material de rodatge		180€	1	Fixe	180€	Aproximadament un 10% del cost total del lloguer de material

	Assegurança de responsabilitat civil		200€	10	Fixe	2000€	Assegurança per cobrir possibles accidents dels treballadors
COSTOS ASSEGURAN-CES	2.180€						
DESPESES GENERALS							
Generals	Impressions blanc i negre		0,05€	50	Fixe	2.5€	Impressions de guions, cessions de drets d'imatge, etcètera.
	Impressions en color		0,25€	25	Fixe	6,25€	Presentació del projecte a escoles
	Disc dur		65,93€	1	Fixe	65,93€	Disc dur 1TB de memòria, de la marca Toshiba mitjançant MediaMarkt
	Còpies i presentació DVD's		15€	20	Unitat	300€	Inclou gravació de DVD amb papereria i cartoneria per l'empresa telescopy.es

	Còpia DCP (Cinema)		350€	1	Fixe	350€	Preu per una sola còpia
	Llicència programa d'edició: Adobe Premiere Pro CC		24,19€	2	Mensua l	48,38€	Preu a adobe.com
	Llicència programa d'edició: Final Cut Pro X		329,99€	1	Fixe	329,99€	Preu a apple.com
	Imprevists		500€	1	Fixe	500€	Possibles imprevistos a tenir en compte
TOTAL DESPESES GENERALES	1.603,05€						
Extres	Seguretat social					6.259,82 €	El 32,25% de les despeses en equip humà
	Despeses extra					1000€	Possibles imprevistos financers

COST TOTAL DESPESES GENERALES	7.259,82€
COST TOTAL ABANS DE BENEFICI INDUSTRIAL	44.018,97€

Taula 14. Pla de pressupost. Elaboració pròpia.

RESUM DE PRESSUPOST

	TOTAL COSTOS
Despeses de guió	2.752,92€
Despeses d'equip humà	19.410,3€
Despeses de serveis artístics	2.644,41€
Despeses de serveis tècnics	1.593,27€
Despeses d'estudis de rodatge i sonorització	3.150€
Despeses de producció	3.425,2€
Assegurances	2.180€
Despeses generals	1.603,05€
COSTOS PRODUCCIÓ	36.759,15€

Despeses d'estructura	6.259,82€
Despeses extra	1.000€
COSTOS EXTRES	7.259,82€
COSTOS TOTALS	44.018,97€

Taula 15. Resum del pressupost. Elaboració pròpia.

4.11. Pla de finançament

Una vegada es duu a terme la preproducció, producció i post-producció del documental, és necessari saber de quina manera es podrà finançar per tal de saber de quina manera es recuperarà la inversió del nostre projecte. Aquest ens mostrarà les diferents vies de fonts que ens podran ajudar a la retribució del nostre documental: capital propi, patrocini, ajudes i subvencions.

Com a llargmetratge, hem decidit apostar per la coproducció com a model d'explotació i veure quines ajudes de part de l'Estat Espanyol ens podria brindar aquest tipus de model. A més, també s'optarà a la publicació d'aquest a festivals arreu d'Espanya i de Catalunya.

4.11.1. Coproducció

Via de finançament	Organisme	Percentatge	Quantitat (€)
Cadenes de televisió	TVC	30%	13.205,69€
	TVE	25%	11.004,74€
Subvencions públiques	Institut Cinematogràfic d'Arts Audiovisuals(ICAA)	20%	8.803,79€
	Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)	15%	6.602,84€
Inversió privada/micro-mecenatge	A través de la plataforma Verkami	10%	4401,89€

Taula 16. Opcions de coproducció. Elaboració pròpia.

4.11.2. Altres ajuts i festivals

Tipus de finançament	Organisme	Detalls	Quantitat
Capital propi	Productora	Capital social del que disposa la productora per fer possible el projecte	10.000 €
Presentació de la pel·lícula a Festivals	Festivals	Recompensa per part dels festivals enumerats i descrits en el model d'explotació	Aproximadament uns 5.000€

Taula 17. Altres opcions de finançament. Elaboració pròpia.

Com podem veure a la taula anterior, les ajudes estatals, de cadenes de televisions públiques, conjuntament amb el *crowdfunding* cobriria totes les nostres despeses per poder dur a terme el documental (44.018,97€ en total). Els possibles premis de festivals ens permetrien tenir més prestigi i una ajuda extra que ens serviria per la possible difusió.

Institucions estatals com L'Institut Català de les Empreses Culturals és una institució pública que dona molt de suport a les coproduccions, tant internacionals com feta per una altra productora espanyola. Per això, gran part de subvencions van dirigides a llargmetratges en règim de coproducció. Una altra institució estatal és L'Institut de Cinematografia i Arts Audiovisuais, que dedica entre un 15 i un 25% del seu pressupost destinat a finançar coproduccions tant nacional com internacionals. La documentació necessària sol·licitar aquestes ajudes està explicada anteriorment al punt **2.2 Model d'explotació**.

Pel que fa a les cadenes públiques, contem amb Televisió Espanyola i Televisió de Catalunya. Al ser dues cadenes on part de la seva programació es destina a un fi cultural i a la projecció de documentals, trobem que són les cadenes que més ens interessa per poder fer una coproducció.

Televisió de Catalunya (TVC) ofereix un apartat de finançament per a projectes audiovisuals en règim de coproducció, i dona ajudes tant a projectes de ficció o d'animació (en col·laboració amb la cadena TV3) i també a projectes documentals, permetent sol·licitar una ajuda que cobreixi fins el 49% del pressupost total d'un projecte. L'exemple de sol·licitud per poder demanar aquesta ajuda l'adjuntem aquí baix:

3 **DEPARTAMENT DE DOCUMENTALS**
FORMULARI DE REGISTRE DE PROJECTES

DADES DE LA PRODUCTORA:

Nom de l'empresa: **PRODUCTORA SOMNIS, S.L.** **NO ES OBLIGATORI ESTAR REGISTRAT** Aquest projecte ha estat presentat en anteriors comissions (sí o no): **NO**

Núm. inscripció REAC (Registre d'Empreses Audiovisuals de Catalunya): ...

Adreça: **C/ DELS SOMNIS, 32** Municipi i codi postal: **08001-BARCELONA**

Persona de contacte: **Maria Sánchez** Telèfon: **93.111.22.33** Adreça electrònica: **productora123@productora123.com**

TIPUS DE PRODUCCIÓ I PARTICIPACIÓ QUE SOL·LICITA A TVC:

DOCUMENTAL (60 minuts aprox.): ☒ Coproducció del documental ☐ Precompra drets d'antena únicament

LLARG DOCUMENTAL (90 minuts aprox.): ☐ Coproducció del llarg documental ☐ Precompra drets d'antena únicament

PRESSUPOST I PLA DE FINANÇAMENT:

Títol		Gènere	Durada
'EL MEU SOMNI'		Documental	52'
Pressupost:	Import sol·licitat a TVC:	Idioma versió original:	Imatges aneu TVC (SUND i minuts)
100.000.-€	35.000.-€	Català	10'
Empreses coproductores (nom / nacionalitat / % Mitjanitat) i/o d'altres subvencions / ajudes / col·laboracions previstes (ICEC, ICAA, MEDIA, Ajuntaments, prevendes, ...)			
Coproductors i fonts de finançament	Import (€)	%	Concepte aportat
Productora SOMNIS, S.L.	15.000.-		Inversió Producció
TVC	35.000.-		Coproducció
La Cinemà del futur, S.A.	10.000.-		Coproducció
ICEC	12.000.-		Subvenció
Federació de Somnis	8.000.-		Ajuda
TVE	10.000.-		Drets d'antena
Campanya Crowdfunding	5.000.-		Patrocini
En recerca	5.000.-		Etc...
EL PLA DE FINANÇAMENT HA DE SUMAR EL TOTAL DEL PRESSUPOST			

EQUIP PROPOSAT:

Dirigida: Maria Sánchez	Producció executiva: Sara Sánchez	Guió: Pere Romero
Realització: Maria Sánchez	Director de Fotografia: Josep Garcia	Música: pendent

CALENDARI PRODUCCIÓ:

Preproducció:	Inici SETEMBRE 2014	Fi: DESEMBRE 2014	Localitzacions:
Rodatge:	Inici GENER 2015	Fi: MARÇ 2015	Barcelona
Postproducció:	Inici ABRIL 2015	Fi: MAIG 2015	Girona
Data lliurament Màster a TVC	30/06/2015	Data estrena sales (llargmetratges)	

La informació que ens subministres passarà a formar part d'un fitxer de titularitat de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA i s'utilitzarà amb l'exclusiva finalitat de gestionar el projecte de referència i d'afegir als titulars de les dades els serveis d'informació relacionats amb el món audiovisual. D'acord amb el que estableix la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de comerç electrònic i de serveis de la societat de la informació, l'enviament del formulari significa el consentiment per a l'establiment de comunicacions electròniques.

Es garanteix que s'han adoptat les mesures jurídiques, tècniques i organitzatives necessàries que marca la legislació vigent, i que en cap cas la informació de caràcter personal amb caràcter a l'entrega sense el consentiment del titular de les dades. Per exemple: drets d'accessibilitat, rectificació i cancel·lació que determina la Llei 15/1999, de 13 de desembre, podreu enviar un correu electrònic a documentals@tvc.cat que indiqui la petició concreta. Més informació a www.tvc.cat/leia.

Imatge en línia extreta de: [\[http://statics.cma.cat/multimedia/pdf/5/9/1420013573195.pdf\]](http://statics.cma.cat/multimedia/pdf/5/9/1420013573195.pdf)

L'altre cadena amb la que comptaríem per fer una coproducció seria Televisió Espanyola. Encara que tingui un canal pràcticament destinat a documentals, com és *La 2*, no sol fer coproduccions tant freqüents com la televisió autonòmica de Catalunya. Sol fer coproduccions més específiques relacionades amb el tipus de contingut que la cadena vol promoure, encara que trobem que podria tenir viabilitat dins d'una cadena espanyola destinada a la programació cultural.

Finalment, l'altre manera de finançament seria mitjançant la inversió privada o *crowdfunding* a través de la plataforma Verkami, una pàgina web *on-line* que dona suport a projectes d'autors i productores independents. Al ser una plataforma gratuïta i a l'abast de tothom, podria ser una de les formes més fàcils de finançar el projecte, on cada persona interessada decideix què vol aportar, fins aconseguir l'objectiu principal, que en el nostre cas seria finançar un 10% del projecte (4.401,18€).

En quan a festivals, veiem que si tinguéssim l'opció de guanyar, tindríem la oportunitat de guanyar finançament a part de prestigi. Alguns, com ara per exemple el Festival **MiradasDoc**, ofereixen premis com el "*Tree Line Distribution*", que dona la possibilitat de rebre una ajuda en consultoria de guió, memòria creativa i recerca de finançament, o indicar quin és el festival més adequat segons el gènere i la tipologia del projecte. Per tant, l'aparició a Festivals no només ens aportaria una ajuda econòmica sinó que ens donaria un cop de mà en qüestions tècniques que permetrien agafar més experiència dins del sector.

5. Conclusions

El documental *Innocents tolerants* basa la seva essència en la percepció d'un grup reduït d'adolescents. No és una mostra representativa de la societat ni pretén ser-ho. *Innocents tolerants* vol permetre a l'espectador poder entrar durant una estona en l'ambient d'aquest grup variat -en edat, ideologia, origen...- i extreure'n les seves pròpies reflexions.

El que comença com la idea de veure que en pensen els adolescents de l'homosexualitat i l'homofòbia, es transforma en un projecte més complex on els menors no només tracten aquesta temàtica i en treuen un aprenentatge, sinó que creixen i enriqueixen les seves idees. L'espectador pot ser testimoni de l'evolució d'uns infants cap a l'etapa adulta.

Per tant, *Innocents tolerants* utilitza les eines audiovisuals del documental observacional per transmetre un procés íntim del grup Hocus Jove, el del seu aprenentatge, el seu procés de creació i la seva maduresa.

Durant una durada aproximada de cinquanta minuts, el documental ens endinsarà en una activitat de teatre poc convencional. Una professora que és a l'hora alumna, en una etapa pròpia que matisarà la manera en la que dirigeix les classes, i uns alumnes que venen a aprendre i a ensenyar, a demostrar que són més conscients del que el seu entorn adult creu i que poden ser conseqüents amb els seus principis.

La LGTB-fòbia és un problema que la nostra societat arrossega des de fa massa anys i que ha establert unes dinàmiques de pensament que es transformen en estereotips, prejudicis i pèrdua de drets de les persones que formen part del col·lectiu LGTB. En l'imaginari col·lectiu els adolescents, en aquest camí cap a la recerca de la pròpia personalitat, són cruels cap a aquells que perceben com a "diferents". *Innocents tolerants* pretén mostrar si el projecte de la Sela d'ensenyar tolerància a través del teatre resulta efectiu i es troba amb un grup obert i disposat a canviar la seva mentalitat.

Per elaborar aquest documental s'han tingut en compte referents formals i de contingut. A nivell formal s'ha valorat la influència de directors com Mercedes Álvarez, que mostren una realitat a través de la seva interpretació sense influir en els fets narrats. En el cas del contingut, obres com *A film about kids and music* han guiat l'ànim didàctic del documental i de posar el focus en els infants com a recuperació de la innocència.

El títol del documental, *Innocents tolerants*, és també el títol de l'obra i el projecte proposats per la dinamitzadora del taller de teatre i és la definició del que es trobarà en la peça. Unes persones que encara no són adultes però que ja tenen prou maduresa com que entendre el mot tolerància i actuar en conseqüència.

6. Bibliografia

6.1. Lectures

Barnouw, E. (1993). *Documental: historia del film de no ficción*. Barcelona: Gedisa.

Barnouw, E. (1996). *El documental. Historia y estilo*. Barcelona: Gedisa.

Bazin, A. (2005). *What is cinema?*. Califòrnia: Universitat de Califòrnia.

Breschand, J. (2004). *El documental. La otra cara del cine*. Barcelona: Paidós.

Cebrián Herreros, M. (1992). *Géneros informativos audiovisuales*. Madrid: Ciencia 3.

Colombres, A. (2005). *Cine, antropología y colonialismo*. Buenos Aires: Ediciones del sol.

Deltell, L. (2006). "El documental de ficción: entretenimiento y manifiesto". *La ética y el derecho en la producción y el consumo del entretenimiento*, pp. 183-199. Madrid: Fundación COSO.

García, F. (2006). *Narrativa audiovisual: televisiva, filmica, radiofónica, hipermedia y publicitaria*. Madrid: Laberinto.

Goldsmith, D. A. (2003). *El documental. Entrevistas en exclusiva a quince maestros del documental*. Madrid: Océano.

Grierson, J. (1933). "The Documentary Producer". *Cinema Quarterly*, pp. 7–9.

Kapuscinski, R. (2007). *Los cínicos no sirven para este oficio: sobre el buen periodismo*. Barcelona: Anagrama.

Kerrigan, S., McIntyre, P. (2012). *The "creative treatment of actuality": Rationalizing and reconceptualizing the notion of creativity for documentary practice*. *Journal of Media Practice*, pp. 111-130.

Nichols, B. (1997). *La representación de la realidad. Cuestiones y conceptos sobre el documental*. Barcelona: Paidós.

Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Universidad Nacional Autónoma de México: Mèxic.

Schaeffer, J. (2002). *¿Por qué la ficción?*. Madrid: Ediciones Lengua de Trapo.

Sellés, M. (2007). *El documental*. Barcelona: Editorial UOC.

6.2. Consultes en línia

Observatori Contra l'Homofòbia. (2016). *Estat de la LGTB-fòbia a Catalunya*. En línia:

[http://www.talcomsom.org/wp-content/uploads/sites/10/2017/09/L%E2%80%99estat-de-la-LGTBI-fo%CC%80bia-a-Catalunya_2016_OCH.pdf]. [consultat el 20/02/18]

Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid. (2015). *LGTB-fobia en las aulas*. En línea: [<https://cogameduca.files.wordpress.com/2016/03/1-lgbt-fobia-en-las-aulas-2015-informe-completo-web.pdf>] [consultat el 23/02/18]

Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid. (2013). *Homofobia en las aulas*. En línea: [<https://www.cop-cv.org/db/docu/160511115453TiAcC5TrGLQP.pdf>] [consultat el 24/02/18]

Federación Estatal de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales. (2012). *Acoso escolar homofóbico y riesgo de suicidio en adolescentes y jóvenes LGB*. En línea: [<http://www.felgtb.org/rs/1584/d112d6ad-54ec-438b-9358-4483f9e98868/91c/filename>] [consultat el 25/02/18]

Asociació de famílies LGTB. (2017). *Guies de pares i mares LGTBI*. En línia: [<http://www.familieslg.org/wp-content/uploads/2017/06/Guia-pares-i-mares-LGTBI-WEB.pdf>]. [consultat el 25/02/18]

Gracia Trujillo. (2014). *Pensar des de otro lugar, pensar lo impensable: hacia una pedagogía "queer"*. En línea: [<http://www.scielo.br/pdf/ep/v41nspe/1517-9702-ep-41-spe-1527.pdf>] . [consultat el 25/02/18]

Confederación Española de Asociaciones de Padres y Madres del Alumnado (CEAPA). (2014). *Manual para el monitor o monitora: educar en la diversidad afectivo-sexual des de la familia*. En línea: [https://www.ceapa.es/sites/default/files/uploads/ficheros/publicacion/manual_monitor_educar_en_la_diversidad_afectivo-sexual_1.pdf]. [consultat 1-03-18]

Federación Estatal de Gais, Lesbianas, Transexuales y Bisexuales (FELGTB). (2017). *Guía de buenas prácticas para el tratamiento de la diversidad sexual y de género en los medios de comunicación*. En línea: [<http://www.felgtb.org/temas/laboral/documentacion/i/14208/359/guia-de-buenas-practicas-para-el-tratamiento-de-la-diversidad-sexual-y-de-genero-en-los-medios-de-comunicacion>] [consultat 01-03-18]

6.3. Filmoteca

Être et Avoir (2002) Nicolas Philibert

Yatasto (2012) Hermes Paralluelo

En construcción (2001) José Luis Guerín

Mercado de futuros (2011) Mercedes Álvarez

¡A escena! (2017) Luis de la Corte

100 niños esperando un tren (1988) Ignacio Agüero

A film about kids and music (2012) Ramon Tort

Cobardes (2008) José Corbacho

Entre maestros (2013) Pablo Usón

Escena en blanc

Escena proporcionada per la dinamitzadora del taller. Serà l'eix central de les improvisacions.

A: Estàs lliure?

B: Sí.

A: Doncs agafa'l i diga'm què tal.

B: Com que què tal?

A: Que si et diu alguna cosa.

B: Només això?

A: Sí.

B: I si no diu res?

A: Tu agafa'l i diga'm què tal.

B: ¿Però què ha de passar?

A: Que és ell qui ho ha dit!

B: El què?

A: Tu agafa'l, va!! I diga'm alguna cosa.

B: Estic sola. El temps passa. Estic cansada.

A: Però què fas?